XI. évfolyam. Budapest. 124. szám. Szombat, 1877. május 26.

Előfizetési díj:
Vidékre postán vagy helyben házhoz hordva:
Egy évre . . . . . 20.—
Félévre . . . . . 10.—
Negyedévre . . . . . 5.—
Egy hóra 1.80

Egy szám 7 krajczár.

Hirdetési díj: 9 hasábos petitsor egyszeri hirdetés 12 kr., többször 10 kr.

Bélyegdij minden hirdetésért külön 30 kr.

Nyilttér: Öt hasábos sor 30 krajczár.

EGYETÉRTÉS

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Szerkesztői iroda:
Budapest, IV. himző-utcza 1. sz.
hová a lap szellemi részét illető minden közlemény küldendő. — A küldemények csak bérmentesen fogadtatnak el.
Kéziratok csak rendkivüli esetben küldetnek vissza.

Kiadó-hivatal:
Budapest, IV. himző-utcza 1. sz.
hová az előfizetési pénzek küldendők.

A bizottságok tárgyalásai.

A képviselőház bankügyi és vámügyi bizottságai hozzá láttak ama rengetek üres szalma csépeléséhez, a melyet a kormány javaslatai és előterjesztései nyujtanak. Nagy érdeklődéssel fogtak hozzá. Semmi sem bizonyitja ezt jobban, minthogy „előadás előtt“ és az „előadás közt“ engedett öt percznyi szünetek alatt roppant melegen politisálnak a — háboruról.

Elképzelheti ezek után a tisztelt közönség, mily élénk figyelem és beható érvelés tárgyát alkotja ily körülmények között a kiegyezés. Játéklapda az egész, melyet a kabinet most már könnyen dobálhat a levegőben, annyira kapóra jött neki az ország legvitalisabb érdekeivel amugy félvállról és teljes könnyüséggel elbánni.

Lelkiismeretes kormány saját hitele és jóakarata szempontjából igyekezett volna magáról elháritani a vádat, hogy egy a nemzet minden rétegét lázban tartó külügyi kérdés háta megett hajtja keresztül gazdasággyilkoló javaslatait. Más tisztességesebb és önérzetesebb kabinet, a mely nem tél a férfias harczról s nem kivánja a helyzet által véletlenül nyujtott kedvezménynyel rákényszeriteni a nemzetre a közvélemény részéről keményen elitélt alkut: ovakodott volna a keleti háboru kényszerhelyzetét a belügyi kérdések átcsusztatására felhasználni.

Hja csakhogy itt a Tisza kormánynyal van dolgunk, ne keressünk lelkiismeretet, férfiasságot és államférfiui nagyobb szabásu eszélyt ott, a hol nincs.

A jelenlegi cabinet megint csak azt teszi, a mit folyvást tesz, mióta az erkölcsi romlottság kihasználásával kormányt vált Magyarország tönkretevésnek herostratuji dicsősége kedvéért. Mit törődik egy Tisza azzal, hogy sem nem időszerü, sem nem politikus rászabni a kiegyezés kényszerzubbonyát a nemzetre akkor, midőn agya és szive telve van létgondokkal, és másodrendü kérdéssé vált ama viszony szabályozása, mely pénzügyi és közgazdasági érdekeit Ausztriához köti? Mit törődik egy Tisza azzal, hogy még a kiegyezés révén nagy előnyöket kivivott osztrák körök is érzik a külügyi bonyodalmak ólomsulyát s nem tagadják, hogy az adott viszonyok között nincsenek a nyugodtságnak ama nemével ellátva, a mely a tárgyalások fontosságával arányban állana?

Mindezekkel nem törődik a Tisza kabinet, mert lelkiismeretlensége a haza, a polgárság érdekeinél fontosabbnak tartja saját állásának biztonságát. Tudja nagyon jól, hogy a közvélemény mostanában kelet felé forditott figyelme mellett, az ő alkudozási és kiegyezési bünei, a melyeket ott feketéllenek fehér papiroson, elvesztették a közvetlenséggel kapcsolatban álló élességet, s a secundo genitura ügyének leple alatt elszabadult a nyelve azokban a bizottságokban oly „theoreticus“ és „practicus“ mamelukoknak is, a kik különben ovatosabbak maradtak volna eszmezavaruk és hazafiatlan tanaik elzakatolásában.

Igy is lehetetlen, hogy a „háboru“ rovaton és a harczi sürgönyökön kivül más közleményekre is némi figyelmet forditó közönség meg ne botránkoznék ama tantételeken, melyeket kormányzati igazságok gyanánt dobálnak a bankügyi és vámügyi bizottságokban. Pedig hát ezek a közlemények csupán finom és ügyes kivonatai a beszédárnak, s bátran el lehet rájuk mondani, hogy az „országgyülési értesitő“ ama érzékén sarkalnak, a mely a polyvából szemeket igyekszik kiböngészni, ha mindjárt e szemeken meg is látszik, hogy a vizenyősségtől kiesiráztak.

Két tételen lovagolnak most a bizottságokban: az egyik, hogy a bankszerződéssel nincs feladva az önálló bank felállithatásának joga: a másik, hogy a vámtarifák nélkül beterjesztett vámterületi egységet megállapitó szerződés megfelel az ország érdekeinek, mert nincs constatálva, hogy a közgazdasági bajok a közös vámterületből eredtek, miután Ausztriát is sujtják azok.

A mi az elsőt illeti, arra nagyon találóan felelt meg Helfy Ignátz, midőn a jogot, hogy önálló bankot állithatunk, e bankügyi szerződéssel szemben olyannak jellemezte, mint a miniszterelnök elvfentartása. A szegre akasztott elvek eltüntek Tisza Kálmánnak még szótárából is, és intézkedés intézkedés után tesz róla tanuságot, hogy a ki elaltatta, felfüggesztette elveit: az el is temette azokat.

Már az igaz, hogy furcsa jogfentartás, megkötni egy rosz szerződést, egy ellenségesnek ismert bankkal, megkötni tiz évi hosszu időtartamra, tehát ép annyira, a mennyi elégséges ezer meg ezer szállakkal a bécsi pénczpiaczhoz kötni érdekköreinket; gyarmati szolgaságba hajtani a létező kereskedelmet és a vonagló ipart, hogy soha de soha ki ne bontakozhassék a polyp karokból és ennek daczára azt vágni hitvány lélekkel a nemzet szemébe: ime mi becsületes emberek vagyunk, mert a jogot fentartottuk, mégha soha sem is élhetsz vele. Ah! ez gyalázatos egy munka, s oly emberek kellenek hozzá, a kiknek vert aranypénz a fabatka és jezsuita képmutatás a morálja.

A másik tétel, a melyet a vámközösség és vámelkülönités dolgában jelszóul hangoztatnak, sem különb társánál. Nem terjesztik a bizottság elé a vámtarifát; ez tanácskozik, szót szaporit vaktában; de azért magasztalják a közös vámterületet, a melynek érdekéből titkolni kell a tarifákat, nehogy ott álljon az ország előtt az iszonyu csapás, melyet fogyasztó közönségének megadóztatásával, és a közgazdasági haladás lehetetlenné tételével elkövettek.

És minő állitásokat szórnak világgá. Kautz Gyula annyira ment kormánypárti szolgaságának határt nem ismerő schwindeljében, hogy a külön vámterület ellen azzal harczolt, miszerint „a magyar ember nem alkalmas iparosnak.“ Kellett nektek ez győriek! Tehát Budapest, Szeged, Győr stb., mind arra vannak kárhoztatva becsületes magyar iparosaikkal, hogy ők nem alkalmasak az ipart fejleszteni, nem méltók arra, hogy Magyarországban számot alkossanak, s csak arra jók, hogy letegyék szerszámukat az osztrák ipar előtt, mert Kautz urnak, a győri követnek nem kellenek virágzó iparos városok, ő megelégszik, ha Ausztria állit nekünk ilyeneket.

S ne hidje senki, hogy e képtelen, s a legnagyobb mértékben iparellenes, hazafiatlan állitás egyedüli volt Kautz ur mai fejtegetéseiben. Hajaszálla állott fel az embernek; avagy a nevetség fogta el e „tudós“ iszonyu tudatlansággal egymásra halmozott és egymás ellenében felállitott okoskodásain. Például a kormányra szórt émelygős és izetlen alázatosság csuszásmászásig aljasult szólamai között felhozta, hogy a közös vámterület szükséges, mert Ausztria a mi legbiztosabb vásárlója nyers terményeinknek, külön vámterület mellett pedig e biztos vásárlót könnyen elriasztanánk. Alig hogy azt kimondta, sőt Korizmicsra való hivatkozással erősitette: rögtön rá nagyobb nyomaték kedvéért azzal szólta el magát, hogy „Ausztria oly vásárlónk, melyet a világforgalom semmiféle constellatiója nem ragadhat el tőlünk.“

Mondjunk-e többet? Ha mondani akarnánk az egész beszédet á-tól z-ig ide kellene igtatnunk, hogy lássa a közönség milyen emberek kezelik nálunk a tudományt semmi más czélt nem akarva elérni, mint a létező rosz kormányzás szolgaságába süllyeszteni. És ilyenektől nyeri az ifjuság az „önálló“ gondolkozásra az ösztönzést, a kik nem ismernek más czélt, mint az önállósággal ellentétes szolgalelküséget! És ilyenek képviseljék az iparra hivatott városok érdekeit, a kik a kormány iránti odaadásukban még az élet fentartás primitiv képességeit is megtagadják a szerencsétlen néptől, a mely ide küldi őket kezet csókolni!

A képviselőház május hó 26-án szombaton délután 1 órakor ülés tart.

—

A közös költségek arányának megállapitása ügyében kiküldött országos küldöttség ma d. u. 5 órakor még egy értekezletet tartott Bécsbe utazása előtt, mely mint már jelentettük f. hó 27-ére tüzetett ki. Az értekezleten csak eszmecsere folyt érdemleges megállapodások nélkül s csak annyiban határozott a küldöttség, hogy első érdemleges ülését — mint a monarchia másik felének küldöttsége — f. hó 29-én tartja Bécsben az ő felsége személye körüli miniszterium épületében. Az értekezleten a kormány részéről Tisza Kálmán miniszterelnök és Széll Kálmán pénzügyminiszter vettek részt.

—

Bismarck herczeg tegnap elutazott Kissingbe.

—

A közös hadügyminiszter, gr. Bylandt-Rheidt, az „Agramer Zeitung“ állitólag kitünő forrásból eredő hire szerint leköszönt. Utódaiként br. Kuhn és Mollináry táborszernagyokat emlitik.

—

Konstantinápolyból nagy jelentőségü mozgalom hire érkezett. A szoftá zajos tüntetést csináltak a kormány és az ázsiai hadvezérlet erélytelensége következtében. Egy küldöttségök megjelent a képviselőház ülésében, hol az elnöktől fölvilágositást kért Ardahán bevétele ügyében s a miniszterek elbocsátását kivánta. Az elnök azon igérettel nyugtatta meg a küldöttséget, hogy törekedni fog e kivánságnak eleget tenni. Innét a küldöttség a szultán palotájához ment, az itt történtekről azonban nem érkezett jelentés. A küldöttség megjelenése a képviselőházban zajos vitát idézett elő. Több képviselő kiemelte a helyzet nehézségét s annak szükségét hagsulyozta, hogy miniszterekké oly egyéneket kell kinevezni, kik elismert képességgel birnak. Kétségtelen, hogy az egész mozgalom főleg Mindhát pasa visszahivására irányul. E tüntetés következtében egész Konstantinápolyra nézve kihirdették az ostromállapotot. Az idevonatkozó rendelet megtiltja a fegyverviselést, házmotozásokat rendel el a fegyverek kikutatására; felhatalmazza a hatóságokat, hogy gyanus egyéneket itélet nélkül számüzhessenek, s megtiltja a csoportosulásokat.

—

Bukarestből jelenik, hogy egy kormányjavaslat állami papirpénz kibocsátását s 30 millióval államjószág eladását czélozza. — Ez összeg az előmutatóra szóló s legalább 500 franknyi értéket képviselő kincstári jegyek alakjában bocsáttatik ki. E jegyek névértékben államjószágok vásárlására használhatók, mely jószágok az illető jegyek biztositékául szolgálnak.

—

A román bank előleget adott a román kormánynak a juliusi szelvény fizetésére.

—

Tegnap hozta meg a táviró azon hirt, hogy Nográd vármegye az ismeretes pestmegyei feliratot nagy többséggel tudomásul vette. — Nem hagyhatjuk a nemes vármegye e ténnyét megjegyzés nélkül, mely erkölcsi romlottságról és sajnos közállapotainkban elharapodzott felsőbbség iránti szolgalelkü meghunyászkodásról tesz tanubizonyságot. Mit akart Nográd megye, tüntetni, vagy valami konez reménye fejében a kormány kegyét hajhászni? hogy nem szégyenli magát — a nemzeti közérzülettel szemben — a javaslat tudomás vételét pártolni. Már most nincs egyéb hátra, mint a Bach korszak visszaállitása iránt folyamodni. Kitellik tőlük!

A háboru.

Erdély határánál oroszok vannak. Ebben nem lehet kételkedni, mivel egyszerre két helyről jelentik. Az egyik hir szerint Vöröstoronyhoz alig egy órányira már a mult hét óta egy orosz utászcsapat tanyázik, hogy a havasokon pontonokat készitsen. Ebben nem volna semmi fenyegető. A másik hir azonban sokkal komolyabban tünteti föl a dolgot, s azt mondja, hogy Vöröstoronynál nem utászcsapat, hanem **egy mérnöki osztály működik, előkészületeket téve erődítvények emelésére.** Igy hát ha nem is való azon közelebb emlitett hir, mintha az erdélyi szorosokat orosz csapatok megszállták volna, azt mégsem mondhatni teljesen alaptalannak. Az előbbi orosz-török háboruk példája eléggé bizonyitja, hogy Törökország nem oly ellenfél, mely elég dolgot ne tudna adni az orosz hadseregnek, Oroszországnak nem állhat érdekében Ausztria-Magyarország kihivásával ellenségeit megszaporitani; ennélfogva nem érthetni, hogy az oroszok mi czélból akarnak s bátorkodnak határainknál erődítvényeket emelni: de hát a hirek világosan szólnak s annyi tény, hogy Vöröstoronynál oroszok vannak. Azt, hogy az illető orosz katonaság egy mérnöki csapat, Bukarestből jelentik, minélfogva e hir hihetőbb mint az, melyet a „Kelet“ közöl, s mely csak utászcsapatról szól.

Külügyi kormányunk, melynek a mindennapi tapasztalás szerint az erélyesség nem a legerősebb oldala, a „P. Ll.“ hir szerint erélyes felszólalást intézett Romániához a dunai hajózás felszabaditása tárgyában, melyben kifejezte reményét, hogy Románia annál inkább meg fog felelni ezen reclamatiónak, minthogy maga a hadviselő Oroszország is sietett elismerni Ausztria-Magyarország követelésének jogosult voltát. Románia ennek következtében fölhagy azon intézkedéseivel, melyeket a Duna balpartján a hajózás ellen tervezett.

Szerbiára nézve is hasonló erélyes lépésekről értesitenek. Egy mai bécsi távirat szerint Pétervár és Bécs közt a napokban igen élénk sürgönyváltás volt, melynek következtében az oroszok intézkedéseket tettek Szerbiát a mozgalom ban megakadályozni. Előre tudhatjuk azonban, mi eredménye lesz az orosz kormány intézkedésének, hiszen egy tegnapelőtti pétervári távirat szerint az orosz kormány félhivatalos uton világosan kijelentette, hogy Szerbiának nem tanácsolja ugyan a háborut, de nincs oka attól visszatartani.

Savfet pasa — mint a „P. Ll.“-nak jelentik — hivatalos sürgönyt intézett a porta külföldi képviselőihez, melyben közölvén velök Ardahán elestét, kiemeli, hogy a török csapatok kénytelenek voltak visszahuzódni az ötven zászlóaljból álló ellenség tulnyomó ereje előtt. Ardahán helyőrsége csak tiz zászlóalj volt, s 150 halottat és ép ennyi sebesültet hagyott a helyszinén.

A semlegességi nyilatkozatok egygyel megszaporodnak. Anglia rábirta Perzsiát, hogy békében maradjon, s a sah legközelebb semlegességi nyilatkozatot szándékozik kiadni.

Románia függetlenségi nyilatkozatára maga a porta sem válaszol, hanem majd a békekötés alkalmával vonja azt tárgyalás alá.

*

Az európai hareztéren alig fog valami nevezetesebb történni, mig a czár a hadsereghez nem érkezett. Mindössze a következő hirek érkeztek:

Manu oláh tábornok dandára, miután az oroszok Olteniczából kivonultak, Karakálig nyomult előre; e csapat a Dunapartot fogja megszállni Beketig. Ezáltal a védelmi vonal az Olt torkolatától Kalafatig teljesen helyre van állitva. Károly fejedelem az Olt melléki hadállások megtekintése végett Izlázba és Kalafatba utazik.

Egy hirsovai távirat szerint orosz ütegek és a Dunán fölfelé menő ágyunaszádok közt ágyuharcz folyt.

Bukarestből távirják máj. 24-ről: A román csapatok, melyek eddig Olteniczát megszálva tartották s a törökökkel Turtakaiban több ágyuharczot vivtak, tegnap érkeztek ide s rövid pihenő után Kis-Oláhországba masiroztak. A román partütegek most már kivétel nélkül orosz kezekben vannak. Tegnap az oroszok Flamundából lövöldöztek egy török hajóra, mely Nikopolból jött. A török gőzös viszonozta a tüzelést és a török ütegek védelme alatt sikerült folytatnia utját az Al-Duna felé. Az itteni tanulók tegnap este a román függetlenségi nyilatkozat alkalmából nagyban tüntettek Bratianu és Cogolniceanu miniszterek polotája előtt. Miklós nagyherczeg az egész tegnapot a fejedelmi család körében töltötte s este visszatért Plojestbe Nepokojcsinszky tábornok, Nelidoff, Hasenkamp ezredez és Gailland francia ezredes kiséretében.

Olteniczába 2 orosz gyalog-zászlóalj, 3 svadron uhlanus és 4 szotnya doni kozák nyomult be, miután ott a genie-csapatok már korábban 4 üteget állitottak föl. Az orosz hadsereg tüzérparancsnoka Mosalsky herczeg az utóbbi napokban szemle alá vette a felső Duna fontosabb positióit s elrendelte azonnali megerődítésüket. Hat ezer katona azonnal hozzáfogott a munkához, hogy legelőször is Slobogia, Oltenicza és az Olt-torkolat erősittessék meg. Kalafatot, melyből az oláhok kitakarodtak, a 11-ik orosz hadtest egyes részei occupálták.

Egy cserkesz ezredet az oroszok iránti fegyelmetlenség miatt a főparancsnokság kénytelen volt haza küldeni.

*

AZ „EGYETÉRTÉS“ TÁRCZÁJA.

AZ UTOLSÓ BEBEK.

— Történeti regény. —

Irta: **Pétery Károly.**

HARMADIK KÖTET.

— 71-dik folytatás. —

— Még egy pohárköszöntés uraim és hölgyeim, — mond Bebek, egy jelentőségteljes pillanatot vetve nejére. — Egy ifju szerető párért emelem poharamat, legyen egész életpályájok oly derült s oly felleg nélküli, mint a mai szép májusi nap, de ha még is néha felleg vonulna boldogságuk napjára, legyen ez elborulás rövid s egymás iránti kölcsönös bizalom és szerelem, tegye ezen ideiglenes elborulást könnyen elviselhetővé. Poharamat emelem a szép ifju pár boldogságára s hosszu életére.

Itt egy kissé megállom, gyönyörködve a szép társaság bámuló tudnivágyán. Bebeknén kivül senki sem sejtette, kiket illet e pohárköszöntés.

— Hogy sokáig függőben ne tartsam a szép társaságot: gyámfiam Balog Kálmán s kedves Anna leányom sokáig éljenek!

Az általános meglepetés némává tette a társaságot; kezdetben alig találtak szavakat szerencsekivánatuk kifejezésére s különösen az ifju pár alig volt képes felfogni boldogságát. Nem tudták, nemcsak egy szép álom e ez, hogy annál kinosabb legyen az ébredés?!

A boldog szülők átölelték a piruló jegyeseket s áldásukat adták e szép trigyre.

Bebek egyszersmind tudatta kedves családjával, hogy egy hétnél továbbra nem halasztja a jegyesek menyegzőjét, mert egy pár hét mulva valószinüleg hosszasabb időre távozni lesz kénytelen Erdélybe.

Ezen kitüzött határidő a közöröm repülő perczei befolyása alatt csakhamar bekövetkezett, ezen idő alatt semmi kellemetlen esemény nem jött közbe, mely a boldog jelent megzavarta volna. Ugy tetszett, mintha ezen hosszabb életre méltó család boldogságának napja megállott volna az égen, mint Jósue napja; ugy tetszett mintha ezen ős régi család szerencséje még egyszer felragyogna, fényesebben mint valaha, hogy ezen boldog jelen után, mint felesillámló meteór tünjék el az örök éjbe.

Az eskövő a várkápolnába ment végbe, maga Melius Péter, a hires debreczeni lelkész, ki a Bebek-családnak, különösen a városnyának forró tisztelője volt, végezte az esketést, gyönyörü beszédet intézve a kevés számból álló, de fényes közönséghez s az ifju házasokhoz.

Különösen megindító volt beszédjében, midőn a szép menyasszonyhoz fordulva, megindult hangon szólitotta fel, hogy kövesse a vallásosságban a hazafias és női erényekben kedves anyját, ki mint nő, mint anya s mint gondos háziasszony példányképe a bibliai nőnek.

Az egész társaság szemei könytől ragyogtak, a megindult szép menyasszony alig volt képes elfogultságában elrebegni a boldogító „igen“ szót.

Vidám ebéd követte az eskövési ceremoniát, el volt felejtve mult és jövő, pedig már mindenfelől torlódott a láthatárra a vészjósló felhő, mely a dicső család reményvirágait kimélet nélkül megsemmisitette.

A baljóslatu villámok fényénél már látszott a nyitott sir, mely az utolsó Bebekek zivataros élete után örök nyughelyül szolgál.

A megforditott paizs a képzelet világánál már feltünt a mindenfelől beborult égen, mint egy gyászt és pusztulást jelző üstökös.

Bebek György szinleges vidámsága közben is látta ezen gyászjeleket, de ezen jelek Zsófia előtt is fel-feltünedeztek, hogy végképen aláássák kedélynyugalmát és egészségét.

A menyegző után másnap a várur hosszasan értekezett Weselényivel; nagyon szomoru, nagyon leverő lehetett ezen beszélgetés tárgya, mert Weselényi arcza, midőn Bebek Györgytől távozott sötét volt, mint téli zivataros éj, nem látszott azon a reménynek semmi sugára.

— Igaza volt Zsófiának, Bebek urra nézve a börtönből szabadulás, nem a nyugalom, nem a boldogság réve, hanem az élet-halál küzdelem kezdete. A jövő fájdalom nem lehet kétséges, egy ős régi dicső család elpusztulása — és halál kettős halál, mert az kétségen kivül áll, hogy Zsófia nem éli tul imádott atyja halálát. Isten adj erőt, kitartást, hogy ezen általam annyira szeretet család mellett e válságos napokban hün teljesithessem kötelességemet s le ne rogyjak idő előtt a fájdalom sulya alatt. Akkor, ha napszámom le lesz róva s szüksége nem leend többé reám a halottaknak, engedd meg uram istenem, hogy hozzád kiálthassak, kihalt szivem keserüségében: „Uram, bocsásd el szolgádat békével.“ Szinte óhajtom, hogy ezen pillanat minél előbb jöjjön el, miután e végzetes kifejlődést sem földi, sem égi hatalom el nem odázhatja. Bebek ur becstelenség nélkül le nem térhet e végzetes ösvényről; haladni kell rajta a megsemmisedésig.

XLVI.

A menyegző után való nap Bokri István kereste fel a várurat, arra kérve fel, hogy látogassa meg egy pár pillanatra, egy nála lévő idegen óhajtana vele négyszemközt beszélni.

Bokri zavart arcza feltünt a várur előtt.

— Ki azon idegen, — kérdezé Bebek, — vagy neked sem mondta meg nevét.

— En ösmerem az idegent, de becsületszavamat kellett adnom, hogy el nem árulom nevét, attól fél azon szerencsétlen, hogy ha nagyságod nevét megtudja, nem fogja ráhatározni magát, hogy meglátogasson. Nagyon beteg, azt mondja, hogy addig nyugodtan meg nem halhat, mig nagyságoddal nem beszél.

— Jó, tehát menjünk, egészen felébresztetted tudni vágyásomat.

Mielőtt Bebek ur kiváncsiságát kielégitenőnk, egy pár napot vissza kell varázsolnunk a multból.

Két nappal a menyegző előtt korán reggel, egy bőrös, ernyős kocsi állott meg az erdészlak előtt.

— Mit akar jó ember? — kérdezé az ifju háziasszony a kocsijáról leszállott fuvarost; — férjemmel van dolga?

— Az erdőmester lakik itt? — kérdezé a kocsis.

— Férjem, az erdőmester lakik itt, de épen ott jön a kertből.

— Nagy jó uram, én egy beteg asszonyt hoztam Kassáról, azt mondja, hogy nagy jó uram közeli ösmerőse. Nagyon beteg szegény, annyira sietettetett, hogy az este indulva Kassáról az éjjel is jöttünk, egyszer el is tévedtünk.

Bokri komoly arczczal közeledett a kocsihoz, tüstént eltalálta, ki legyen a váratlan vendég, ha bár nem volt képes eltalálni, hogy jött anyja oly hosszu idő után nyomára.

Felhajtván a bőrt, megborzadt a látványon, mely előte feltárult.

A kocsiban derekalylyon párnák között feküdt anyja, az ugynevezett „Szép Jutka“ lázas nyugtalan álomban, betegségtől eltorzult, arczán mindemellett most is feltüntek a festés nyomai, melyek e halálra vált arcznak csaknem kisérteties szint kölcsönöztek.

Amint a napsugár a szemébe sütött, felriadt lázas szendergéséből.

— Te vagy fiam? — mond a nő felülve, — ne ijedj meg tőlem, én nem háborgattalak volna, mert tudom nem szeretsz, és annyira ösmerhetsz, hogy én nem tolom magam senkire, még ha az a valaki fiam volna is. De azon iszonyu rém megjelent s nekem szöknöm kellett előle, különben megőrültem volna.

Félve, remegve tekintett körül, ugy látszott, egy gyilkoló rémlátás sulya alatt áll.

— De Bebek urral is kell beszélnem; tegnapelőtt hallottam, hogy visszatért fogságából. Beszélnem kell vele minden áron, azért is hozzád kellett jönnöm, hogy e terhet vállaimról leemeljem. Ha beszélhetek vele, azt hiszem megkönyebülök, hiszen nekem különben nincs semmi bajom, erős s egészséges vagyok.

Kifáradva dőlt vissza párnái közzé.

Bokri és neje eddig megkövesülve álltak a kocsi mellett, borzadva tekintve e torzképre. Ugylátszott az ifju asszony savanyu arczából, hogy nem igen örül ez atyafiságos látogatásnak, de férje arczából is látszott, hogy elengedte volna ezen szomoru találkozást. Bokri különben is gyermekségétől fogva rosz viszonyban állott anyjával, már mint szerzetes soha többé meg nem látogatta, ugy hogy körülbelül tiz év óta anya és fiu nem látták egymást.

No de bár milyen volt is a viszony köztök, beteg anyját vissza nem utasithatta, ezt Borcsa is belátta s jó képet igyekezett mutatni beteg napához, kinek vétkes multját nem is ismerte.

A fuvaros segitségével leemelte a beteget a kocsiból, egy kertre nyiló szobába vitte, mely látogatók számára volt fentartva, hajdan a megboldogult öreg néni szobája volt.

A beteg remegve tekintet maga körül, amint fia az ágyba fektette.

— Ugy látom, hogy nincs rostély az ablakon.

— Minek volna a rostély, itt nincs kitől, mitől félni. Itt bátran nyughatik anyám.

— Ez a nőd? engedjen meg lelkem, hogy csak most vettem észre, fejem egy kissé kábult volt, szemeim homályosak. Azt hiszem, hogy ha kinyugszom magam, mindjárt jobban leszek. Itt talán nem háborit senki.

Ismét félve körültekintet s reszketni kezdett. „Oh csak azt a rémet tudnám kiverni fejemből. Itt csak nem akad rám!“ . . .

— Micsoda rémtől fél anyám?

— En nem félek semmi rémtől, semmi kisértettől, — mond a beteg erőltetett nevetéssel, mely a vért fagyasztotta meg a hallgatókban. — Miért is félnék, a kinek lelkiismerete oly tiszta mint enyém, annak nincs oka félni a rémektől.

— De mintha valami zörgést hallottam volna az ablaknál, — mond a bünös nő felriadva, — nézd meg fiam, ki leskelődik ott, nem szeretném, ha beszélgetéseinket kihallgatná.

— Legyen nyugodtan, ott nem leskelődik senki — mond Bokri, — kisértse meg aludni, most egy kissé magára hagyjuk anyám. A reggelijét ha óhajtja, nőm tüstént behozza.

— Most nincs szükségem semmire, majd később; de nagyon soká ne hagyjatok magamra, néha nagyon rosz gondolataim vannak.

Bokri még délelőtt lehivta a várbeli sebészt, ez megvizsgálván a beteget, vállat vonitott. „Itt test láza mellett ugy látom lélek, kedély baj is van, ez talán még veszélyesebb mint a láz, tüstént rendelek valami vérecsillapitót“.

(Folytatása következik.)

Ázsiában szünet nélkül folynak a hadmüveletek.

Az oroszok balszárnyukat déli irányban tovább kiterjesztették. Az orosz balszárny egy osztálya Bran irányában előnyomulva két ütközetet vivott a török rendetlen csapatokkal.

F. hó 23-ikán az oroszok Karsot megtámadták; a tüzelés mindkét részről igen heves volt s estig tartott. Az eredményről tudósitás nem érkezett.

Egy pétervári hir szerint egy orosz hadosztály Szuchum-Kalénál tartja magát és segitséget vár. Ugyanonnét távirják, hogy a **törökök bombázták az Ardlar-fokot, s a két hajón szállitott cserkeszeket partra tették.** A tengerpart illető részein nincs orosz katonaság.

Feizi pasa Abagnanál szállott táborba, mélyről az oroszok csak néhány órányira vannak.

Mukhtár pasa ujabban Czakir-Babara ellen müködik. A törökök Karakalissából Toprak Kalehba vonultak vissza. Erzerumnál nagy csapatösszpontositások történnek. A persák Belmárnál a török határon tábort alakitottak a semlegesség fenntartására. Az ott levő katonaság 10,000 gyalogból és 2000 lovasból áll.

*

Csutak ezredesnek a szultán megengedte, hogy egy idegenekből álló legiót szervezzen, s hogy a legió zászlaját és a legénység fezeit a magyar czimerrel lehessen ellátni. E hir azonban még megerősitésre vár.

A bankügyi bizottságból.

— május 25.

A képviselőház bankügyi bizottsága mai ülésében folytatván az átalános vitát, első Bujanovics Sándor szólalt fel. Nézete szerint az ország érdekei csak önálló bank felállitása által biztosithatók, mely jegyeit érczczel beváltani képes, ennek azonban első feltétele a valuta rendezése, mely most alig valósitható meg; kényszer forgalmi bank felállitása pedig igen nagy rázkodtatásokkal járna. A mai viszonyok közt tehát czélszerübb oly egyezmény kötése az osztrák bankkal, mely az átmeneti időre az ország hiteligényeit kielégithetné, az alatt is az önálló bank felállitása képezvén törekvéseinek állandó tárgyát. Átalánosságban a javaslatot elfogadja, de végleges megszavazását attól teszi függővé, ha a részletes tárgyalás alkalmával czélszerüen módosithatnak a bank központi szervezetére vonatkozó intézkedések s főleg, ha a dótatió felemeltetik, mert 50 millió 1875-ben sem volt elégséges, mikor pedig minden pangott, még kevésbbé lehet tehát elég a következő tiz évre.

Lichtenstein József Horváth Lajos tegnapi beszédére reflectál. 1870-ben a bankenquete alkalmával csak a bankszabadalom tartama alatti ideiglenes intézkedésekről s nem a bankügy végleges rendezéséről volt szó, s szóló már akkor is kijelenté, hogy ha a kiegyezés az ország érdekeinek megfelelően nem sikerül — a mint hogy nem is sikerült — az országnak önállóan kell intézkednie. Programmjában is oly bankrendezést sürgetett, mely az ország hiteligényeit kielégiti s igy nem jön következetlenségbe önmagával, midőn a jelen javaslatot nem fogadja el. A kormány azóta, hogy 1875 elején az osztrák bankot a külön magyar bank felállitására felhivta, a magyar hitel függetlenitése érdekében mitsem tett.

Akkor lett volna ideje a magyar önálló bank felállitását kezdeményeznie, midőn a pénzügyminiszter a conversió tervét a háznak bejelentette.

Ernuszt Kelemen ugy találja, hogy a kormánypárti szónokok részéről mondottak eddig nem czáfoltattak meg. Helfynek és Bujanovicsnak egyes állitásait czáfolva megjegyzi, hogy az ellenzéki szónokok beszédeiből kitünik, hogy a kormány kellő erővel mindent megtett ez ügyben hazánk érdekei szempontjából. A jogot fentartotta a jövőnek s lehetőleg megóvta a javaslatban ugy a magyar állam, mint a magyar közönség érdekeit. Nem fogadja el azon nézetet, hogy az eddiginél roszabb helyzetet teremt e javaslat, melyet átalánosságban részletes tárgyalás alapjául elfogad.

Horváth Gyula nem fogadja el azon nézetet, hogy a kereskedelem és ipar fejlődésével a jegyforgalom is növekedni fog. Helfy ellenében, ki a közvéleményre hivatkozott, megjegyzi, hogy a képviselőnek azon akadályokat is számba kell vennie, melyek a közvélemény óhajtása megvalósulásának utjában állanak. A monarchia két államában két kényszerforgalmu bankot, melyek egymás jegyeinek elfogadására kényszeritve legyenek, képtelenségnek tart. Az átmeneti nehézségeket jobb viszonyok közt kevesebb rázkódással le lehet győzni. A javaslatot Falk inditványa értelmében elfogadja.

Falk Miksa tagadja azt, a mit Helfy mondott, hogy szóló hozta volna be a vitába a kérdés politikai oldalát, ő csak figyelmezteté a bizottságot, hogy ne fogadjon el oly megoldást, a mely a politikai s közgazdasági intézményeinkből reánk háromló kötelezettségek teljesitését megnehezitené. Helfy elcsépelt argumentumnak mondá, a miket a disagioról mondott, de ily argumentumokkal élnie kell, a mig lesznek olyanok, a kik — mint Helfy — azt állitják, hogy a támadható kettős disagio nem nagy baj. Felhozzák a disagio ellen passiv kereskedelmi bilanceunkat, holott a disagio következtében még drágábban kellene Ausztriától vásárolnunk azon czikkeket, a melyekre szükségünk van. Vajjon könnyebb lesz-e a magyar jegyek disagiója következtében beszerezni azon aranyat és ezüstöt, melyet adósságaink fejében fizetnünk kell?

Arra nézve, hogy a dotatió kevés, megjegyzi, hogy az osztrák bank fix-dotatióként nemcsak a tényleg felhasznált összegek átlagát adta meg, de annak maximumát, megtoldva azt két millióval. Érti azt, hogy Helfy a maga álláspontjából nem járul szóló inditványához, hogy elmondhassa, hogy a bizottság egészen jónak tartja a javaslatot, s hogy a bizottság egészen lekötötte magát; de a többség szempontjából szükségesnek véli az inditvány elfogadását.

Horváth Lajos ismétli Lichtenstein ellenében hogy nem érti, mily logicával sürgetheti az önálló bankot ő most, nehezebb viszonyok közt, midőn 1870-ben még nem tartá azt szükségesnek.

Wahrmann kiemeli Falk ellenében, hogy az intézetek, melyek eddig Bécsben provisió nélkül kaptak kölcsönt, a magyar dotatióra lesznek utalva, s annak elégtelensége folytán a bécsi czégek közvetitéseért provisiót lesznek kénytelenek fizetni. Azok, kik a dotatiót elégségesnek tartják, hibás alapból s tényleges viszonyokból indulnak ki, pedig épen azért kell a nagyobb dotatió, hogy a létező bajokon segitsünk, s a külföld lassanként megszokja az itteni piaczczal való egyenes összeköttetést. Ismétli, hogy Falk inditványát feleslegesnek tartja.

Tisza miniszterelnök nem tartja feleslegesnek azt, miután oly törvényjavaslatról van szó, melyet a tulsó félnek is el kell fogadnia, s miután némely §§-ok csak az egész elfogadásának feltétele alatt fogadtatnak el.

Széll Kálmán pénzügyminiszter: A lefolyt tárgyalás egész menete azt bizonyitá, hogy a vita elején helyesen állitá fel Falk, miként első kérdés az, vajjon önálló vagy közös bank legye-e? Felveték azt, vajjon lehet-e most külön bank? Sok dolog lehetséges, de oly áron s oly következésekkel, melyek miatt a lehető dolgot nem szabad megcsinálni. Teljesen áll ez a külön bankról, melyet senki sem mond lehetetlennek. Melegebben senki sem óhajtja, mint szóló, hogy Magyarországnak, a mikor erre az előfeltételek meglesznek és rázkodások nélkül lehetséges, önálló jegybankja legyen.

Tartózkodás nélkül kijelenti a tárgyalások minden stadiumában, hogy csak ez képezheti hitelügyünk végleges rendezését; de solvens jegybankot óhajt, s nem olyat, mely insolventiával kezdi müködését. Oly határozottan ki voltak fejtve a nehézségek, melyekbe insolvens külön jegybank felállitása ütközik, hogy azok elől senki sem zárkózhatik el. A bizalom különböző mértékkel mérhet a két bankkezelés iránt s a kettős disagió mellett megtörténhetik, hogy a mi bankjegyünk az államjegyekkel szemben is disagióba jutna, s azt mindenki elgondolhatja, mily teher hárulna ebből az állam — s magánháztartására s mennyire megcsökkentetnék összes kereskedelmünk és forgalmunk.

Veszedelmes experimentumnak tartja azt, a melylyel szembe száll, de a melyet elkerül, ha sikerül oly rendezés, mely türhetővé teszi az állapotokat. Az átmenet nehézségei mindig meglesznek, de jobb viszonyok közt legyőzhető az, mi sulyos időkben nagy rázkodásokkal jár. Ez eszme vezette akkor, midőn a cartell-bankot tervezte, a melynek czélja az volt, hogy a disagió veszélyét elháritsa, de el kellett e tervtől állania, midőn nem volt megnyerhető a conditio sine qua non. a másik fél beleegyezése. A kérdés ezek után csak az, helyes-e a mód, melyet a kormány választott?

A megoldás által teremtendő helyzet csak ugy fogja magát az ország viszonyaiba beleélni, ha megfelel az ország érdekeinek; de akkor nem fog állani az, hogy rontani fogja az ország anyagi állapotait! Nem látja át, miben ütközik e megoldás az ország közjogi helyzetébe, vagy a paritásba. Nem mondja, hogy nem lett volna jobb, a mi eredetileg tervezve volt, az egyenlő számu magyar s osztrák tagok kikötése, de a nélkül sincs a paritás a javaslatban megsértve.

Chorin ellenében megjegyzi, hogy nem derogált az országnak a modor, melylyel a kormány az érczalap megosztása kérdésénél felmerült insinuatiókat visszautasitotta. Ha centralisálva van is a vezetés, sok fontos teendő van másfelől decentralisálva, s azt absolute nem lehet mondani, hogy a helyzetet rontja. A dotatióra nézve előadja, hogy az 1873—1874-ben a bankacta felfüggesztése miatt volt nagyobb, a mit rendes állapotnak nem lehet nevezni. A magyar fiókok eddigi dotatiója nem hasonlitható össze azzal, a mely ezután lesz, mert eddig nem volt állandó, hanem tetszés szerint restringálható dotatió; az 50 millió eddig maximum volt, melynek egy jelentékeny része tartalékul volt visszatartandó; mig most az minimum lesz, mely sokkal nagyobb megnyugvással lesz kiadható, miután a nagyobb hitelszükséglet igazolása esetében a főtanács köteles lesz szaporitani azt. — A magyar kormány is magasb dotatiót kivánt, s nem is tartotta volna azt indokolatlannak; de sokkal rosszabbnak tartott volna egy fel nem emelhető fix dotatiót, még ha nagyobb is lett volna annak összege. És ha 30%-kot — tehát soha fel nem emelhető 60 milliót — kellene választani, vagy felemelhető 50 millió minimumot, szóló jobbnak tartaná az utóbbit választani. Az 50 millió minimumot támogatja a tényleges helyzet, a közelmult évek szükségletének 15 millióval csekélyebb átlaga.

Sehol nincs kizárva ezután sem, hogy magyar váltók jövőre is Bécsben leszámitoltassanak, csak az van kimondva, hogy a magyar igazgatóságnál s fiókoknál kell 50 milliónak lenni. Az igaz, hogy nem előny, ha ezek Bécshez fordulnak, de ez nem a dotatió szük voltában, hanem üzleti összeköttetéseikben találja magyarázatát, sokkal nagyobb dotatió mellett sem volna megakadályozható. Nem mondja ideális jónak a javaslat sem ezen, sem más részét, de compromissumot kellett kötni, s ennek jó és rosz oldalait egészben véve kell megitélni.

Nem lehet méltányosan követelni egy közkereseti társulattól, hogy minden körülmények közt minimummal adjon többet, mint a mennyit az ország a legnagyobb hitelszükséglet idején felhasználhatott. A banküzlet érdekeinek solidaritása az ország anyagi érdekeinek fejlődésével arra fogja birnia a főtanácsot, hogy a szükséghez képest megszaporitsa a magyar dotatiót. Igaz, hogy az ország hitelügyének nem használt volna egy nagy rázkodtatással járó megoldás, de vissza kell utasitania Helfy azon insinuatióját, mintha az általa kötött kölcsönök feltétele lett volna a bankkérdés ily megoldása.

Ily fegyverek használása csak azt mutatja, hogy desperált lehet az ügy, melyet ekként védelmeznek. A kormány az egyezséget elfogadhatónak, a mai viszonyok által indokoltnak tartja, olyannak, mely hitelállapotainkat javitani fogja, a mely nem ad fel semmit az ország jogaiból, a melynek megkötetéséhez elismeri, nagy önmérséklet kellett, de a mit szóló jobbnak tart, erőinek tulbecsülésénél.

Helfy kéri a bizottságot vegye szavazással tudomásul a miniszter azon kijelentését, hogy e szerződést nem kényszerhelyzet eredményezte s csak azt itéljék meg, megfelel-e az ország érdekeinek.

Kerkapoly az előterjesztés megbizásánál abból indul ki, lehet-e a jövő tiz év alatt e megoldás mellett megélni, s visszautasitás esetére várható-e valami jobb. Azt állitja, hogy lehet ezzel megélni, bár nagy anyagi előnyt nem lát benne, de tetemes előny maga a tényleges állapot legális szabályozása is.

Azt nem hiszi, hogy az elvetés valami jobbat eredményezhet. Kénytelen ennélfogva az előterjesztésre szavazni.

A vita ezzel befejeztetvén, a bizottság átalánosságban elfogadta a banktársulatra vonatkozó előterjesztést. Atalánosságban Falk inditványa is elfogadtatott, részletes megállapitása a holnap tartandó ülésre halasztatván.

Ezen az ülés véget ért.

A vámügyi bizottságból.

Május 25.

A képviselőház vámügyi bizottsága mai ülésében folytatta a vám és kereskedelmi szövetségről szóló törvényjavaslat általános tárgyalását.

Korizmics László czáfolja a külön vámterület mellett felhozott érveket, Mudrony ellenében vitatja, hogy mezőgadaságunk tényleg tetemesen haladt. A nagyobb fogyasztásban fölismeri a vásárlási képesség és igy a vagyonosodás emelkedésének symptomáit, ámbár nem tagadja, hogy fogyasztásunk nagy része inproductiv jellegü, sőt azt, számadatokkal bizonyitja.

Visszatérve a külön vámterület mellett felhozottakra, nem tartja az abból várható jövedelmi többletet oly nagynak, minőre azt Mudrony teszi, hanem legfölebb 9—12 millió brutto bevételt várna attól, melynek nagyobb része a kezelési költségek és a bevitel csökkenése következtében elenyészne; közgazdászati szempontból pedig károsnak tartaná azt, minthogy czikkeink piaczát Ausztriában veszélyeztetné, melynek fontosságát számadatokkal illustrálja és melynek folyton emelkedő fejlődést jósol. Mudronnyal szemben vitatja, hogy 1848 óta iparunk is fejlődött s épen azért fogadja el a törvényjavaslatot, mert az közös vámterületi alapon áll.

Kautz Gyula közel egy óráig tartó beszédben először átalánosságban azután az ellenzékkel polemisálva, átalánosabb politikai és nemzetgazdászati szempontból a vámközösséget védelmezi részletes utalásokkal Magyarország forgalmi s gazdasági állapotára, szükségeire és feladataira. Ezután a kormányhoz fordulva követeli az ország szabad kereskedési érdekeinek megvédését és biztositása szükséges voltát szemben az osztrákok protectionisticus törekvéseivel.

Kijelenti, hogy megszavazza ugyan általánosságban a miniszterelnök adott megnyugtató válasza következtében, de ujolag kéri a kormányt, hogy ezen osztrák iparos velléitásokkal és követelésekkel szemben az ország érdekeit egy pillanatig se hagyja figyelmen kivül, azzal fejezvén be beszédét, hogy az előterjesztendő vámtariffa tárgyalása alkalmára fenntartja magának a jogot, hogy jelen votumát, ha szükségesnek látja, corrigálja, illetőleg részletesebben nyilatkozzék.

Tisza Kálmán min. eln. előtte szólott előadására akar némely rövid észrevételt tenni. Utal arra, hogy a benyujtott tjavaslat compromissumot tartalmaz, melynek minden egyes tétele a dolog természete szerint nem felelhet meg mindegyik szerződő fél specialis érdekeinek, melyet tehát nagyban és egészben kell megitélni, s melyről a kormány azt hiszi, hogy abban az érdekek lehető méltányos kiegyenlitése foglaltatik.

Hogy a vámszövetséget ellenző hangok emelkednek, ezt annak tulajdonitja, hogy Európa legnagyobb részében beteg állapotban lévén a közgazdaság több ága, az emberek hajlandók az általa érzett bajoknak valamely specialis okát keresni; és igy történt, hogy különösen Magyarországon, de Ausztriában is a vámszövetség illetőleg a közös vámterületen követett kereskedelmi politika lett a közelégületlenség bünbakja.

Kautznak a követendő kereskedelmi politikára vonatkozó aggodalmait megnyugtatja, ámbár e tárgyban részletesen csak akkor fog nyilatkozhatni, midőn a tariffa előterjesztésének idejét elérkezettnek véli.

Simonyi E. nem ellenzéki szempontból, hanem tisztán objective akar a tárgyhoz szólni. Nem fogadja el a tjavaslatot, mert abban 3 elv foglaltatik, melyek mindegyikét ellenzi: a közös vámterület, — a protectionisticus kereskedelmi politika és 3-or a fogyasztási adó és monopoliumok belevonása a vámszövetségbe. Az elsőre vonatkozólag fejtegeti a külön vámterület előnyeit pénzügyi és közgazdászati szempontból. Szivesebben elállana a vámelkülönités elvétől, ha bárki a 30 milliós cronicus deficit fedezésére más utat-módot tudna kijelölni, mint azon vámjövedelem létesitését, melyet az ország külön vámterület által nyerhet; de miután ily más jövedelmi forrás senki által ki nem jelöltetett, kénytelen ragaszkodni a külön vámterület eszméjéhez; ezt a magyar ipar védelme szempontjából is szükségesnek tartja és bővebben fejtegeti, hogy ily védelem nélkül a világ semminemü országában ipar nem keletkezhetett.

A javaslatban foglalt kereskedelmi politikához a tariffa ismerete előtt tüzetesen hozzá nem szólhat, annyit azonban aggodalommal lát, hogy a védvámrendszer felé való közeledés czéloztatik. Kérdi, hogy ennek mi lehet oka? Ha áll az, a mit az indokolás felhoz, hogy a létezett, fokozatosan a szabad kereskedelem felé hajlandó kereskedelmi politika idejében a forgalom és a jövedelem fokozatosan emelkedett, különösen az indokolásnak Magyarország specialis érdekeire vonatkozó részeiben, nem tartja egyébnek, mint bebizonyitatlan állitások sorozatának.

A harmadik pontra vonatkozólag, melyet felhozott, megjegyzi, hogy még ha közös vámterület tartatik is fenn, a fogyasztási adókat a vámszövetségbe belevonni, és igy az ország szabad rendelkezési jogát ezen jövedelemért feláldozni nem volna szabad sem pénzügyeink, sem az illető termelési ágak fentarthatása szempontjából. A monopoliumokat pedig főleg azért is kihagyandóknak véli a szövetségből, mert azokra lehetne eshetőleg az állam legsürgetőbb pénzügyi bajainak orvoslására czélzó pénzügyi müveleteket alapitani. A czélbavett vámszövetségben az ország végromlását látván, nem fogadja el a tjavaslatot.

Apponyi Albert gróf a mai vita lefolyása által indokoltnak látja tegnapi inditványát a tárgyalás elhalasztására vonatkozólag azon ideig, melyben a tariffa előterjesztve leend, mert a szónokok mindegyike kijelentette, hogy a főtárgyhoz t. i. a kereskedelmi politika irányához, a tariffa ismerte nélkül hozzá nem szólhat. Szóló előadásából is hiányozni fog e körülmény következtében a conclusum.

Azután birálat alá veszi a benyujtott indokolást, az abban foglalt számadatok csoportositásában tendentiosus önkényszerüséget lát, és a számok valódi jelentőségét sehol sem látja illustrálva az indokolás szövegében. Sem Magyarország fokozatos bevitelében, sem annak növekedő fogyasztásában nem képes örvendetes symhtomát felfedezni, mert annak jellege tulnyomó részben és emelkedő arányban, inproductiv, mit példákkal illustrál.

Áttérve magára a tárgyra, szóló kifejti, hogy ő is a vámközösség hive és pedig azon okból, mert jelen közgazdászati állapotaink alapját kiviteli czikkeinknek Ausztriában talált biztos piacza képezi s veszélyeztetve látná, ha a vámsorompók felállitása következtében Magyarország megszünnék Ausztria iparczikkeinek kiváltságos piaczát képezni, és nem látja tanácsosnak ily válságnak kitenni a létező jövedelmi forrásokat bizonytalan és csak hosszabb idő folytán elérhető vámvédelmi eredmények kedveért.

Ezen közgazdászati szempontból csökkenti a külön vámterülettel várható pénzügyi eredményeket is, ámbár szóló nem tagadhatja, hogy az ezen szempontból felhozott érvek bizonyos jogosultsággal birnak. Szóló ezen elvi álláspontjából azonban nem következik az, hogy bármely vámszövetségi javaslatot elfogadjon, hanem ezt attól feltételezi, hogy az alakitandó közös vámterületen az ország érdekeinek megfelelő kereskedelmi politika honosittassék meg, és hogy a fogyasztási adók terén létező pénzügyi és közgazdasági sérelmek a vámközösség keretén belől orvoslást találhassanak. Ezen szempontok elsejénél fogva szóló is csak a vámtariffa után fog nyilatkozhatni; némely terhes financz vámokra azonban — petroleum és kávé — már jelenleg is aggodalmainak ad kifejezést. A Németországgal kötendő vám- és kereskedelmi szerződés létrehozását, mint politikai, mint közgazdászati okoknál fogva oly fontosnak tartja, hogy annak meghiusitásában már elitélését látná azon kereskedelmi politikának, mely a monarchiára nézve születésének órájában ily eredményre vezetett.

Áttérve a fogyasztási adók kérdésére, szóló a benyujtott adójavaslatok tüzetes megvitatása előtt végleges itéletet szintén nem mondhat; nem titkolhatja azonban abbeli kedvezőtlen benyomását, hogy a kormány összes előterjesztéseiben a kérdés azon oldala, a mely Magyarországnak Ausztriával szemben való pénzügyi és közgazdászati megkárositását illeti, — egy szóval sem érintetik, sőt több helyen ily annomaliának létezése is czáfoltatik.

A kormány tehát ezen kérdésnek megoldását a magyar érdek szempontjából ugy látszik még meg sem kisérlette, holott szóló csak oly vámszövetséghez járulhat, melynek keretében az ország pénzügyi megkárositása a fogyasztási adók jövedelménél és ezen termelési ágaknak ijesztő hanyatlása orvoslást talál.

Szóló megmarad abbeli kijelentésénél, hogy conclusuma ma még nem juthat, azt azonban előre mondja, hogy azon esetre, ha az általa felhozott szempontok a tárgyalás további folyamán érvényesülésre nem találnának, a vámszövetségi javaslat ellen fog szavazni.

Ezzel az ülés véget ért, a tárgyalás holnap folytattatni fog.

A magyar nemzeti Afrika bizottság

ma tartá első ülését. Európa müvelt nemzetei II. Lipót belga király kezdeményezése folytán nagy mozgalmat inditottak meg az emberiséget oly anynyira lealázó afrikai rabszolga kereskedés elnyomása, Közép-Afrika földrajzi felfedezése s kereskedelmi fejlődésének előmozditása végett. Nem szabad a müvelt nemzetek e mozgalmától távol tartani magát a magyar nemzetnek sem. A brüsseli nemzetközi bizottság felhivása folytán a földrajzi társulat tette meg nálunk az első lépést e téren, megalakitva a magyar nemzeti Afrika bizottságot. E bizottság mai napon tartott első üléséről a következő tudósitást adjuk:

Kevéssel 3 óra után jelent meg a főposta palota tanácstermében, hol az ülés tartatott, Coburg Fülöp, szász-góthai herczeg a bizottság diszelnöke, honvédezredesi egyenruhában. A közönség üdvözlő éljenzésének lecsillapodása után Haynald Lajos kalocsai érsek, a bizottság elnöke a következő üdvözlő beszédet tartotta.

Afrika, mely mint mondani szokták, a talányok és meglepetések hazája, ujabb időben a müvelt világ különös figyelmében részesült a nagy eszméktől lelkesült érdeklődésnek és nagy czélokra irányzott törekvéseknek tárgya lett. Nemcsak a tudományosság igyekszik Afrikának százezer négyszög mértföldet meghaladó ismeretlen tartományait meghóditani az ismeretek országának, nemcsak az aegypthologia ül a pyramisoknak, a Memnon szobroknak, a Sphynxeknek, a thebai mücsodáknak lábainál és fejtegeti Champollionokkal, Rosselinnikel, Lepsiusokkal, Lanthokkal a hyeroglyphokat, hogy a Pharaok országa évezredekre visszanyuló kulturájának csodáit, állami és kereskedelmi életének titkait tárja fel az emberiségnek, nemcsak a Beulek tesznek ásatásokat Carthago romjain, hogy a phaeniciaiak hires gyarmatának emlékeit leplezzék le a tudós világ előtt; nemcsak a buzgó természetbuvárok, daczolva veszélyekkel és nélkülözésekkel törekednek a rengeteg sivatagon, barbár sőt itt-ott a kanibalbalságig vad nemzeteken keresztül, verejtékökkel és gyakran elődjeik vérével áztatott ösvényeken behatni közép Afrika vadonjaiba, hogy a teremtő isten keze müvének uj meg uj tárgyait nyerjék meg vizsgálódásuk zsákmányaként a tudománynak; általában nemcsak a tudományosság igyekezik meghóditani Afrikát a müvelt világnak: oda fordult az emberiség legszentebb érdekeiért lángoló ember szeretete is, hogy megnyissa az utat Afrika több mint 110 millió embert számláló barbárságban és pogányságban élő nemzeteihez, hogy a kereskedelemnek uj tért nyissanak meg, hogy az emberi faj és társadalmi lét egyik gyalázatát a rabszolgaságot eltörülve, szánandó áldozatai vadászatának, vásárlásának és elszállitásának vérfagyasztó borzalmait megszüntesse s a felvilágosodás, a polgárosodás, a keresztény müvelődésnek áldásait terjessze ki azon szerencsétlenekre, kiket embereknek teremtett az isten, de a kiket majdnem az állatok állapotába lesülyesztve tart, babona, a barbarság, embertársaiknak embertelen üzérkedése. És ha nemcsak a tudományosság, hanem az emberszeretet is egyesülnek arra, hogy Afrikát felfedezzék, a mennyiben egyes tartományai még nincsenek felfedezve, és hogy a civilisatió jótéteményében részesitsék, nem hiányzott ott eddig a mi kedves magyar nemzetünk és nem fog jövőre sem hiányozni. Mert ha Candes, Hornemant, Burckhard, Ehrenberg, Rüppel, Russegger, Barth, Vogel, Heuglin, Speke, van der Decken, Livigstone, Rohlf, Schweinfurth, Stanley, Comeron s több más bátorlelkü Afrika utazók ott vannak a világ dicsőitő emlékezetében, ott van hazánk egyik lelkes fia is, a fájdalom nagyon korán elhunyt Magyar László. És ha mostan ujra egyesülnek a népek a fejedelmekkel együtt, hogy szellem, erkölcsi tekintetben meghóditsák Afrikát, ott mi hiányozni nem akarunk. A földrajzi társulat szerencsés kezdeményezése folytán alakult ezen bizottság, hogy több társ nemzetekkel egyesülve Afrika vad népjeit meghóditsa a civilisatiónak.

Én szerencsésnek vallom a földrajzi társulatot választásában, melylyel kegyelmes urunkat szász-coburg-góthai Fülep herczeg őfenségét ültette a bizottság diszelnöki székébe.

Megilleti őt e hely sok tekintetben. A Coburgok, csodálatos alakulása és találkozása a körülményeknek, mindazon országokban fejedelmi székekben ülnek, mely országok legtöbbet tettek Afrika felfedezésére és civilisálására. Portugáliának, mely 1446-ban kiküldte Cap Verde körülhajózására Kadamastót, a mely Diazt és Vasco de Gammat a „jó remény fok"-ának felfedezésére küldte ki, — az afrikai gyarmataiban tulajdon hatalma és Afrika boldogitása eszközeit biró és felhasználó, — már a mult században afrikai társasággal biró Angliának és a mostani afrikai mozgalom élén álló kis Belgiumnak uralkodó családjai mind Coburg ivadékok; hogyne emlitsem, miként az Afrikáért nagy áldozatokat hozó Németország földén van a szász-coburg-gothai fejedelmi családnak uralkodó széke, és hogy az Algir polgárosodásában oly nagy érdemeket kivivott Francziaország utolsó királyi családjának leánya herczegi diszelnökünknek minden női és keresztényi erényekben gazdag édes anyja. De ezen bizottság magyar nemzeti jellegénél fogva is hivatva van arra, hogy ezen székbe azon férfiut ültesse, ki magyar királyunknak leghivebb hive, a magyar nemzet történelmében kimagasló Kohary herczegnek unokája, ki a magyar nemzet anyagi, szellemi, erkölcsi és társadalmi érdekei előmozditására hivatott legvagyonosabb főuri családaink egyikének tagja, személyes választása szerint hazánk nemzeti védseregének harczosa, kedves nemzeti nyelvünknek gyermekségétől fogva kedvelője, beszélője s kinek még azon tettében is jó oment látok mi reánk nézve, hogy az egész Európának afrikai törekvései élén álló belga királynak egyszersmind pedig a nagy emlékü magyar nádor József főherczeg leányának női erényekben diszes gyermekét herczegi nejeként szive mellé állitá, mert hiszem, hogy a mi törekvésünkben is egyesült afrikai és magyar érdeket is szivére ölelendi és hathatósan előmozditandja velünk együtt.

Üdvözöljük tehát őt mint fönséges diszelnökünket szivből óhajtva, hogy istentől állandó egészséggel és teljes családi boldogsággal megáldva szolgálja a király, a nemzet, az emberiség egyéb szent érdekei mellett ez ügyet is e téren is aratott dicsőségének fényében igen sokáig éljen.

A perczekig tartó éljenzés után, Kg. herczeg diszelnök a legtisztább magyarsággal megköszönte a megtiszteltetést s megigérte, hogy minden tőle kitelhető erővel a társulat érdekeit és czéljait elő fogja mozditani. (Hosszas éljenzés.)

Erre Hunfalvi alelnök a brüsseli központi afrikai bizottság átiratát olvasta fel, a melyben a bizottság az egylet megalakulását és czélját közli. Ennek tudomásul vétele után Berecz Antal titkár az alapszabályok tervezetét olvasta fel, mely kevés módositással elfogadtatott, s elhatároztatott, hogy az alapszabályok helybenhagyás végett a miniszteriumhoz felterjesztetnek.

Megállapittatott ezután a közönséghez intézendő felhivás szövege. Ezzel a gyülés befejeztetett, s Koburg herczegnek az egyes tagok bemutatattak, ki mindegyikkel barátságosan conversált, s általános éljenzés közben hagyta el a termet.

Felemlitjük még, hogy a polgári, katonai és papi rend főbb előkelőségei közül többen vettek részt ezen ülésen. A tudományosvilág kitünőségei közül Haynald érsek, Hánfalvy János, dr. Szabó József, Hantken Miksa, Takács János, Csérvay Mihály, gróf Zichy Agost, dr. Erődi Béla, Luger Károly stb.

Ezen alapszabály tervezetből a következőket közöljük: „A társulat czélja a Brüsselben székelő nemzetközi Afrika társulat czéljait előmozditani. Ezen czél Afrika ismeretlen vidékeinek tudományos kutatása, Közép-Afrika megnyitása a müvelődés és kereskedelem számára, s ezekből kifolyólag a rabszolgaság megszüntetése. E czél elérése végett a Brüsselben székelő nemzetközi társulatot anyagilag is támogatja. — Alapitó tag lehet ki 50 frtot fizet, rendes tag lehet pedig az ki, kötelezi magát 3 éven át 2 frt évi tagsági dijat fizetni. Tagok nemcsak egyesek, hanem községek és testületek is lehetnek. Az elnökök élethossziglan választattnak, az elnök mindenkor a m. földrajzi társulat elnöke.

UJDONSÁGOK.

A hivatalos lapból. A király Huszti József szilágymegyei kárásztelki községi birónak, e minőségben tett jeles szolgálataiért, a koronás ezüst érdemkeresztet adományozta. — A magyar királyi igazságügyminister Cserna Vincze karczagi kir. ügyészt saját kérelmére a nagyváradi kir. ügyészséghez és Czukor Ignácz nyiregyházi kir. alügyészt a szegedi kir. ügyészséghez helyezte át.

Névváltoztatás. Pollák Gyula budapesti lakos vezetéknevének „Győri"-re, Stern Vilmos, Stern Armin és Stern Joachim (Géza) budapesti lakosok vezetéknevének „Ivándi"-ra, és Jaksch János budapesti lakos vezetéknevének „Beniczki"-re kért átváltoztatása belügyminiszteriumi rendelettel megengedtetett.

— Hymen. Kund Endre főmérnök a magyar nyugoti vaspályánál, f. hó 27-én vasárnap d. u. 6 órakor vezeti oltárhoz (evang. templom) Dr. Lőri Ede fővárosi jeles orvostudor és gyakorló orvos müvelt és bájos leányát Lőri Mariska kisasszonyt.

— A párduczokat hozott seik tiszteletére ma a „Hungária" szálloda egyik termében este 7 órakor kedélyes estebédet tartott a vendéglátó bizottság. Az ebéd szükkörü levén, azon csak mintegy 60 egyén jelent meg; ezek között néhány országos képviselő, a török vendégek fogadtatása körül munkáló bizottság főbb tagjai, hirlapirók, fővárosi polgárok stb. A képviselők közül ott volt Helfy Ignácz, Tóth Kálmán és Verhovay Gyula. A seik Erődy és Herman kiséretében 3/4 8 órakor érkezett meg. A jelenlevők lelkes „csok jásszával" fogadták a derék urat, ki jobbról Erődy s balról Herman között ülve fogyasztotta el szerény vacsoráját, szokás szerint egy vizbe mártogatott zsemlyét evén. Igy él évek óta, de a társaság kedveért ez alkalomból egy kis pecsenyét is evett s kávét ivott. Az ebéden igen lelkesült hangulat uralkodott. A toasztok sorát Herman Otto kezdte meg; utána Goldziehero egyetemi magántanár szólalt fel, (ki az estén Erődy mellett a tolmácsolásban segédkezett), aztán ismét a seik, Tóth Kálmán, Szücs, Erődy szónokolt. — Szabady átadta a seiknek török indulóját; aztán Helfy, s általános kivánságra hosszas vonakodás után Verbovay és ismét Helfy s még mások szóltak. — A seiket 3/4 9 óra körül, Erődy és Herman kisérte haza. Lelkes éljenzés között vált meg, s ha testvéreinek elmondja, bizonyára megértik szavából, mily lelkesülten fogadták őt a magyarok, kis körben bár, de őszinte szivvel.

— A m. k. igazságügyminiszter f. évi 14342. szám alatt a következő körrendeletet intézte az összes e. f. kir. törvényszékek, és telekkönyvi ügyekben birói hatáskörrel felruházott kir. járásbiróságok vezetőihez: Folyó évi február hó 28-ról 6230. számu rendeletem kiegészitéseül utasitom a kir. törvényszéket, járásbiróságot, hogy a tőke és kamatok zálogjog törlésének bekebelezésére vonatkozó végzéseket is az idézett rendeletben irt módon közölje az illető királyi adófelügyelővel.

— A román sebesültek javára, román nők által meginditott gyüjtéséről a következőket közli a „Kelet." Krajovából, Bukarest és Románia más városaiból felhivások bocsáttattak ki, melyek a titok jellegével birnak, és hazánkban több román nő meg lett keresve a végett, hogy itt comitékat alakitsanak, pénz- és tépés-gyüjtéseket eszközöljenek a román hadsereg sebesültjei számára. Positiv tény az, a mit állitunk, s azt is tudjuk, hogy több román nő e felhivást határozottan visszautasitotta. de most már kezünkben is van egy felhivás, melyet Macellariu Judith elnöksége alatt alakult comité, az elnök, Hannia Mária alelnök, Popa Ágnes pénztárnok, Boju Kalliope és Kozma Mária titkárok, Badilla Johanna, Bechnitiu Anna, Cristea Eleuteria, Cuntianu Mária, Brote Sabina, Hodosiu Anna, Moga Anna, Mateiu Alessandrina, Pacurariu Ermina, Dunka Josefina bizottsági tagok irtak alá.

— A cs. kir. közös hadügyminiszterium egyik legujabb körrendeletében tudatja a hazai vasuti igazgatóságokkal, miként a király azoknak az egészségügyi vonatok összeállitása körül kifejtett buzgalmukért megelégedését nyilvánitotta.

— A m. kir. vasuti és gőzhajózási főfelügyelőség főnöke legközelebb beutazván és vizsgálat alá vévén a hazai vasutakat, különös megelégedését fejezte ki a tiszavidéki vasut berendezését és müködését illetőleg, valamint azon előhaladásra nézve is, melyet az összes hazai vasutak nem magyar ajku tisztviselői a magyar nyelv elsajátitásában tettek.

— A Petőfi életéről keringő számos hir folytán a kormány — a Petőfi-társaság felhivására — elrendelte e hirek mibenállásának nyomozását.

— Az „Európa" szálloda bérlője Duchange tegnapelőtt este hosszas betegség után meghalt. Huszonhét éve már, hogy e szállodát felállitotta s habár az utóbbi évben a verseny miatt sok vesztesége volt, mindég virágzó állapotban tartotta. Franczia születésü s jellemü egyén volt. Temetése ma délután 5 órakor lesz a szállodából. Uj bérlő már is jelentkezett.

— Katonai intézetekben üresedésbe jövő helyek betöltése. A katonai nevelő intézetekben az 1877—78-ik tanév kezdetével a magyar korona országait illető és a jövedékbirság alapból adományozandó öt hely üresedésbe fogván jönni, ezek betöltésére nézve pályázat hirdettetik. A felvételi feltételek következők: 1) Az osztrák vagy magyar honpolgárság, mely honossági bizonyitvány által, külföldieknél pedig a király engedélye által igazolandó. 2) A katonai nevelte-

tésre és hadi szolgálatra szükséges testi képesség, mely a cs. k. hadsereg vagy hadi tengerészet, vagy a honvédség tettleges szolgálatában levő okleveles orvos által kiállitandó bizonyitvány és a himlő oltást tanusitó bizonyitvány által igazolandó. 3) Jó erkölcsi magaviselet, mely iskolai bizonyitvány által tanusitandó. 4) A katonai alreáltanoda I. tanfolyamára nézve a még tul nem lépett a 12-ik, a katonai főreáltanoda I. tanfolyamára nézve a 16-ik, a katonai főreáltanoda III-ik évi tanfolyamára nézve a 18-ik s végre a katonai akademia I. évi tanfolyamába való felvételhez a még tul nem lépett 19-ik életkor, mely kereszt vagy születési levél által igazolandó. 5. A szükséges előismeretek, melyek az utolsó félévi iskolai bizonyitvány és az illető tanintézetben megfelelő sikerrel letett felvételi vizsga felől kiállitott bizonyitvány által. 6. Valamennyi pályázónál a német nyelv tudása kivántatik meg. 7. A katonai főreáltanoda I. évi tanfolyamába való felvétele, valamely reáltanoda, illetőleg gymnasium IV-ik, a III-ik tanfolyamra nézve pedig valamely reáltanoda vagy gymnasium 6-ik osztályának jó sikerrel történt befejezése szükséges. — A katonai akademiába pályázók a bevégzett reál- vagy fögymnasium után vétetnek fel. A müszaki akademiába való felvételre beadandó folyamodványokban egyszersmind kiteendő, vajjon a növendék a tüzérségi vagy a mérnöki osztályba kiván-e beosztatni.

— Az árviz Aradon abba hagyott s beállott a lassu, következetes apadás, e helyett azonban most Szeged van veszélyben. Innen irják tegnapi kelettel. Tegnap esti hat óra után a rendkivüli áradásnak indult Maros Szőregh és Deszk falvak közt levő ugynevezett „karóczai“ töltést mintegy 140 ölnyi hosszuságban elszakitotta, s a bősz áradat hatalmas erővel nyomult az ujszegedi földekre, s magát Uj-Szeged községet is védő kamarai töltés felé. A deszki lakosok, látva a fenyegető veszélyt, a legnagyobb gyorsasággal költözködtek át egész éjen át a szomszédos Szőregre, melynek fekvése az övékénél jóval magasabban áll. A Maros vize nagy gyorsasággal nyomult a nevezett kamarai töltés felé, s e jelenség a legnagyobb izgatottságba hozta városunk minden lakóját. Dáni Ferencz főispánunk látva a beállott veszélyt, azonnal intézkedett, s a polgárságon kivül megkereste a helybeli katonai főparancsnokságot és segitséget kért éjjeli munkára a töltés fölmagositására, mivel az tudvalevőleg a jelenlegi magas vizállásnál (24 láb 5 hüvelyk) két lábbal alacsonyabb volt. — A katonaság megfutta a riadót, s már esti fél 8 órakor ezer ember dolgozott a töltés javitásán és fölmagasitásán. A polgárság vállvetve munkálkodott egész éjjel a töltésen reggeli 6 óráig, de a roppant áradatot megfékezni nem birták, s a viz két ponton is egyszerre — áthágta a töltést, s iszonyu bömböléssel rontott be az ujszegedi földekre; reggeli fél 8 órakor már elárasztotta gyönyörü népkertünket, ugy hogy itt-ott 3—4 öles viz is volt a lapályos helyeken. Mint értesülünk, főispánunk sürgönyileg engedélyt kért a kormánytól a Tisza balpartjának átvágatására nézve azon esetre, ha a Maros vize fölmagasodnék a töltés koronájáig. A viz magassága már 10 órakor egyenlő volt a Tiszáéval s elárasztotta Ujszeged községét a szó teljes értelmében. — Déli 12 órakor öt ágyudörrenés tudatta a néppel, hogy a balpart átvágása megtörtént, s a Maros ömleni kezdett a Tiszába, nem csak az átvágáson, hanem, — miután magassága fölül áll e perczben is két lábbal a Tiszáénál — egy pár magasabb pontot kivéve, egész Uj-Szeged hosszában. — Iszonyu látványt nyujt a sebes ár rombolása! Minden 10—12 percz alatt össze dül egy-egy ház s temetkezik a hullámok alá. A lakosság egy része sejtve a veszélyt, még a mult éjjel városunkba menekült, az ott maradtakat pedig dereglyékkel mentik, mondhatni életveszélylyel a vizet jól ismerő szegediek s a gőzhajótársulat hivatalnokai s személyzete. A szerencsétlenség nem jár egyedül, midőn e sorokat irom, a község főutczáján egyik házban tüz ütött ki, s a meglehetős szeles időben terjed a mellette levő épületekre. Oltásra természetesen ki gondolna most, midőn ugyanazon utczán rombolva törtet a viz s nincs a községben egyetlen háznak sem lakója! Zokogva szemlélik a szegény lakosok a veszedelmet a szegedi partokról! A sebes ár folyton tart s eddig már elsöpört huszonöt háznál többet. — A nagy hosszaságban beömlő Maros gyors áradásba hozta a Tiszát is; a bekövetkezhető bajt megelőzőleg Taschler J. főkapitányunk erélyes munkára szólitá föl a lakosságot a Tisza jobb partjának erősitésére. A munka szakadatlanul foly; több század katonaság dolgozik. A fögymn.-, főreálisk.-, polg.- és elemi iskolai tanulók tanáraik vezetése mellett töltenek reggel óta a partokon levő ezernyi néppel együttesen. — Veszélyen tul még nem vagyunk; remegve várjuk az éjet, a Tisza folyton nőt, magassága e perczben (esti 6 óra) 24 láb, 8 hüv., és ma délelőtt is felülről áradást sürgönyöztek.

— A seikről sok érdekes részlet kerül nyilvánosságra. Tegnap meglátogatá a párduczokat az állatkertben, mert azok nem akartak enni. A mint a seik a ketreczbe lépett, feléje ugrottak, megnyaldosták kezét s megették az adott hust. A seik arra kérte az állatkert igazgatóját, hogy mindig friss hust adjon az állatoknak. A seiknél tegnap több iró tett látogatást s erről a „F. L.“-ban a következő leirást olvassuk: A seik igen barátságos férfiu, törökül s arabul beszél; örömét fejezi ki a látogatás felett. Vele van Tubakovics Hussejn efendi Rustsukból, mint titkár. Erődinek átadatott több verset saját költeményeiből; egész lapokat könyv nélkül elszavalt előtte. Meg is mondta. hogy vagy ötven kötet müvet fog neki küldeni Mekkából, mert ugy látja, a tanár ur alaposan foglalkozik a keleti költőkkel. Herman megkérdezteté Erődi által, hogy a seik részt venne-e a banketten, melyet tiszteletére rendeznek a „Hungáriá-“ban? Ahmed Hariri kijelenté, hogy nem vonakodik részt venni, ha tisztátlan eledelek nem lesznek, mert ő a mekkai mecset őre, s erre tekintenie kell. Beszéd közben felemlité a látogatók előtt, annyira szereti a magyarokat, hogy a szent mecsetbe is bebocsátná őket, hová még keresztény be nem tette a lábát. Megmutatta a mecset pecsétjét, átadta a látogatóknak ő is, meg a titkárja is a névjegyét. Arczképeztetni nem akarja magát, mert az isten egy képet adott az embernek, ugy mondá, s azt utánozni kontár módon nem szabad. Nem is lehetett rávenni; hanem azért a sejk arczképe mégis meglesz, mert a jelenlevő rajzoló, ki szintén a látogatók közt volt, nagyjából learczképezte. A küldöttség tegnap hivta meg Ahmed Haririt a lakomára. A mai egész napot Budán Gül Baba sirjánál imádkozással fogja tölteni. A sejk csak keveset jár ki, mert sem ő, sem titkárja nem értvén az idevaló nyelveket, senkivel sem beszélhetnek. Még nem bizonyos, mikor tér vissza Mekkába. Ruházata kék talár, fehér turbán. Arcza élénk, villogó szeme, széles ajka, nagy homloka, s rövidre nyirt szakálla és bajusza van. Rokonszenvében annyira ment a jólelkü sejk, hogy hoszszasan magyarázta, hogy Mohamed is meg a magyarok is Szemtől származnak s igy valóban mindnyájan testvérek, mit azonban a tudományos kutatás aligha fogadna el. — Erődi török grammatikáját örömmel vette. Asztalán volt a „Bassiret“ két utolsó száma, melyben a törökök fogadtatása van leirva Budapesten. — A „Vasárnapi Ujság“ szerkesztője is átadta lapja ama számait, melyekben a török küldöttség s Tahir bej arczképei megjelentek. — Tabakovics Hussejn efendi, (ruscsuki kereskedő) a titkár, kellemes, élénkbeszédü fiatal ember, születésére bolgár, ki nemrég tért át családostól az igazhitre. A sejket kiséri még egy jámborindulatu, vén török szolga. Tegnap délben a „vendéglátó bizottság“ öttagu küldöttsége látogatta meg a „hadzsi efendi“-t (hadzsi a neve minden Mekkában jártnak), meghivni őt a mai zartkörü lakomára. A kaába-imola őre csak nagy nehezen igérte meg részvételét. „Nem jöttem én lázitani meg politikát csinálni, — mondta — hanem egyszerü szivem szerint meglátogatni a jó magyarokat, a kik szeretnek bennünket.“ Végre aztán beleegyezett, hogy egy-két negyed órára meglátogatja a vacsorát. Ez éjjeli tizenkét órakor lesz, (a mi időszámitásunk szerint este hétkor) a „Hungária“ nagy termében. A sejket tegnap sokan látogatták, elhalmozva őt virágokkal, koszorukkal. Egy kereskedő furcsa rezes száru magyar pipát küldött Achmed Haririnak, ki bár nem él „ennivaló füst“-tel, örömmel fogadta az ajándékot. Vendégeinek nem győz eléggé hálálkodni, s elmondja tizszer is egymásután, turbánja hófehér csalánszövetéhez értetve kezét: „Ins' alláh, ins' alláh! Tessekür ederim!“ (Isten áldjon meg, köszönöm.)

— Póstaközlekedés. A konstantinápolylyal való posta-összeköttetés Várnán át megszakitva lévén, a Magyarország és Konstantinápoly közti postaforgalom kizárólag Triesten át következőképen közvetittetik: A) a budapest-konstantinápolyi irányban: Inditás Budapestről, penteken reggeli 6 óra 10 perczkor, a budapest-prágerhofi vonattal. Érkezés Triestbe, szombaton reggeli 7 óra 48 perczkor. Inditás Triestből, szombaton délután 2 órakor, a triest-konstantinápolyi Lloydgőzössel. Érkezés Corfuba, hétfőn déli 12 órakor. Inditás Corfuból, hétfőn délutáni 4 órakor. Érkezés Konstantinápolyba, csütörtökön délután. B) a konstantinápoly-budapesti irányban: Inditás Konstantinápolyból, pénteken délelőtti 10 órakor, a konstantinápoly-triesti Llygőzössel. Érkezés Corfuba, hétfőn déli 12 órakor. Inditás Corfuból. kedden délutáni 4 órakor. Érkezés Triestbe, csütörtökön este. Indulás Triestből, csütörtökön este 10 óra 30 perczkor, a triest-bécsi vonattal Pragerhofig. onnan a pragerhof-budapesti nappali vonattal Budapestig. Érkezés Budapestre, pénteken esti 8 óra 36 perczkor. A Brindisi és Corfu közt hetenkint egyszer közlekedő és Corfuban a Lloydgőzösökkel csatlakozó olasz hajók, valamint a Marseile és Konstantinápoly közt Nápoly érintésével havonként kétszer közlekedő franczia gőzhajók magyarországi postaküldemények szállitására nem használtatnak.

— Meddig elél a gyermek étel nélkül! Diamant Márkus terézváros, 3 szivutcza 33-dik szám alatt lakó fuvarosnak 18 hónapos leánykája hétfőn délelőtt nyomtalanul eltünt. Bár a kutatások mindenfelé történtek, és az eset az elöljáróságnak is feljelentett, mitsem lehetett felderiteni. Tegnap délután egy lakóné véletlenül felmenvén a különben csak földszintes ház padlására, gyenge nyöszörgést hallott. A hang után menvén egy kis gödörben a homokban fekve találta a majdnem félholt gyermeket. Ugy látszik, hogy a különben egészséges és fürge gyermek valahogy a padlásra felmászott és ott rázárták az ajtót. A gyermek a három nap és három éjen át tartott éhezés és szomjuhozás daczára most már elég jól van.

— Öngyilkossági kisérlet a tömlöczben. Ma éjjel egy körülbelől 25 éves nő, kit a rendőrség elfogott a diófa-utczai rendőri tömlöczben fölakasztotta magát, de ideje korán észrevétetvén, lemetszetett s még életben száilttatott a Rókus-kórházba, hol azonban minden hozzá intézett kérdést válasz nélkül hagyott, miért is kiléte még eddig kipuhatolható nem volt.

— Ötszörös gyilkosság s öngyilkosság. Trautenauból távirják, hogy a szomszéd Markauscy faluban tegnap éjjel Matzke Lajos nevü kereskedő öt kiskoru gyermekét ágyukban megégette s azután saját magát is agyonlőtte. A gyermekek a szó szoros értelmében elégtek. Matzke nejét egy nappal a büntett elkövetése előtt rokonaihoz küldte. A rettenetes tett oka a család nyomora volt.

Szinház, müvészet.

— A népszinházban holnap szombaton két régi, de évtizedek óta nem adott, s igy a mai közönség nagy része előtt ismeretlen darab kerül először szinre: „A botcsinálta doktor“ és „Pajkos diákok.“ Vasárnap „Tündérlak“ adatik, Soldosnéval.

Egyletek, társulatok.

— Az uj akademia választások: Lónyay Menyhért gróf tulnyomó nagy többséggel első elnökké választatott. Utána Csengery Antal választatott meg másodelnökké, csaknem szavazategységgel. Az elegyes ülés után következett a nagygyülés s jelesül a tagválasztások. E gyülésben megválasztattak: Az I. osztály részéről tiszt. tagnak Zichy Antal, I. tagnak Wolf György és Beöthy Zsolt. (Ez uri egyén még csak 26 éves, de reformatus.) K. tagnak Ebers György. A II. osztály részéről tiszt. tagnak Bottka Tivadar és Széchen Antal. r. tagnak Pesti Frigyes és Pauler Gyula: lev. tagnak Beöthy Leo és Hahn Lajos, külföldi tagnak Horváth Gerő és Kerpely.

— A „Tudományos- és müegyetemi olvasókör“-ben f. hó 27-én vasárnapon d. e. 10 ó. Gruber Lajos jogh. pályadijat nyert művéhől: „a közigazgatási biráskodás kérdése magyarországon“ felolvasást tart.

TÁVIRATOK.

Bécs, május 25. *A „Politische Correspondenz“ táviratilag azt jelenti a szofták tüntetéséről, hogy ezek küldöttsége a kamara előtt Mahmud Damad és Redif pasák letételét, kiket az ardaháni vesztességért okolnak, továbbá Mukhtár pasa letételét és Midhat hazahivását kivánta. Miután az elnök megigérte, hogy erről a szultánt haladék nélkül értesiti, lecsillapitotta a szoftákat, s az ülést berekesztette. Az elnök azután rögtön a nagyvezérhez ment s ezzel a szultánhoz. Az eredmény az ostromállapot lett s Damad és Redif pasák megmaradtak állásukon. A lakosság izgatottsága növekvőben van, s egy forradalmi fölkelés nem lehetetlen. Ardahán várát 12 zászlóalj és 92 ágyu védelmezte. Ugyanezen lap jelenti Belgrádból, hogy a török határ a Timók határ több pontját megszállja, s a török hatóságok elzárták a szerb határt. Szerbia ez óráig még egyetlen katonát sem küldött a határhoz.*

Bukarest, *máj. 25. (Az „Egyetértés“ távirata.) Flamandánál majdnem szünet nélkül ágyuharcz folyik. A török monitorok majdnem teljesen elhallgattatták a parti ütegeket. — Plojestiben szobákat tartanak készen Milán fejedelem részére.*

Belgrád, *máj. 25. (Az „Egyetértés“ távirata.) Tagadhatlan tény, hogy a legutóbbi napokban Oroszországból és pedig Románián át nagyobb pénzösszegek, valamint több Marseillbe telepitett orosz váltó hozattak ide, mely pénzt most ujabb fegyverkezésre forditanak.*

Konstantinápoly, *május 24. Az „Agence Havas“ jelenti: Ma 200 szofta tüntetett a kamra előtt. Miután a kamra elnöke megengedte nekik, hogy küldöttségeik által előadhassák kivánságukat, öt ardaháni szofta megjelent a kamra előtt, kik elmondták az Ardahán elvesztése által előidézett izgatottságot s további szerencsétlenségek megelőzése végett intézkedéseket kivántak. Miután a kamara elnöke kijelentette, hogy e tekintetben a képviselők már eleget tettek kötelességöknek, a szofták visszavonultak, s erre az ülés berekesztetett. Az elnök elment a nagyvezérhez s ezzel a szultánhoz. Azt tartják, hogy a miniszterium megmarad.*

Krakkó, május 25. (Az „Egyetértés“ távirata.) Galicziából 35 üres vaggon ment Krakkón át Varsóba, hogy az oroszoknak kétszersültet szállitson Romániába.

Orsova, máj. 25. (Az „Egyetértés“ távirata.) A „Klotild“ gőzös és kapitánya Császnik, mint Oroszországhoz tartozók, Kalafáton szabadon bocsájtattak, s a gőzös a vidini ágyuk tüzelése mellett folytatta utját lefelé; Rahovánál azonban egy török üteg annyira megrongálta, hogy kénytelen volt a Siul folyóban keresni menedéket, a hol aztán elsülyedt.

Pétervár, máj. 25. (Az „Egyetértés“ távirata.) A szuchumi hadosztály, miután a zebeltai állást Olgin helység mellett elfoglalta, a szuchum környéki fölkelő népál-al egy időre elvágatott, de az összeköttetés vele ma már helyre van állitva. A hadosztály tartja az elfoglalt állásokat s néhány sikeres ütközetet vivott az ellenséggel, mely Szuchum romjait megszállva tartja. Az e hadosztálynak küldött segély gyors léptekkel akadálytalanul halad előre.

Bukarest, máj. 25. (Az „Egyetértés“ távirata.) Ma itt komoly körökben, egy a kormány és a szultán ellen Konstantinápolyban kiütött forradalom hirét terjesztik. A kiáradt Aluta rettentő pusztitást tesz.

Bukarest, máj. 25. (Az „Egyetértés“ távirata.) Az orosz és a román katonák, nevezetesen a tisztek közt a legutóbbi napokban többizben véres verekedés volt.

Páris, május 25. Mac-Mahon ma meglátogatta a kiállitási épület munkálatait. A kereskedelmi miniszter irásbelileg értesitette a kiállitás főigazgatóját a látogatásról, s azt is irta, miszerint szükségessé lett a munka és béke érdekeit biztositani azok ellen, kik a kiállitás müvét politikai szenvedélyek kedveért veszélyeztetni akarják. — A republikánus lapok azt állitják, hogy Don Carlos kiutasitó rendelet folytán utazott el. Egyéb lapok szerint ez állitás valótlan, s valószinü, hogy Don Carlos értesülve azon reclamatiókról, melyeknek ő tárgya volt, siettette elutazása napját, nehogy zavarba hozza a franczia kormányt.

Konstantinápoly, máj. 24. (Az „Egyetértés“ távirata.) Ma itt nagyszerü tüntetés volt a kormány ellen. Sok ezer mohamedán, fegyveres szoftáktól vezettetve, a palotához ment s fenyegetések közt a minszterium letételét, valamint **Midhát visszahivását követelte.** A szultán az ázsiai részre egy távoleső kastélyba menekült. A helyőrség kivonult s kivont fegyverét használta. A tüntetésen sokan megsebesültek. Mihelyt a tömeg szétoszlott, azonnal kihirdették az ostromállapotot. Egyidejüleg elrendelték a lakosság, különösen a szofták lefegyverezését. Attól tarthatni, hogy e rendszabály végrehajtása vérontást fog előidézni. A keresztények futnak a városból, és sok európai az idegen hajókra menekült. A rettegés általános.

Kissingen, máj. 23. (Az „Egyetértés“ távirata.) Bismarck herczeg nejével, leányával és Herbert fiával ma reggel 7 óra 40 perczkor ideérkezett, s a lakosság által lelkesedéssel fogadtatott.

Bécs, május 25. Magyar földteherm. kötvény 73.50 Salgó-Tarján —.— Magyar hitel 116.50. Magyar záloglevél 88.40 Erdélyi 77 50 Magyar keleti vasut 59.—. Magyar sorsjegy 69 70. Magyar földhitel 20.—. Magyar vasuti kölcsön 94.25 Anglo-magyar —.—. Franco-magyar bank —.— Alföld 93 75 Magyar északkeleti vasut 88 — Kelet-vasuti elsőbbségi kötv 57 25 — Tiszai vasut 159.75. Municipalis bank —.—.

Bécs, május 25 Hitelrészv. 134.75. Galicziai 203.—. Államvasut 220 —. Rente 58 45 — 1860-as 108 —— 1864-es 133.50. Ezüst 112.95. — London —.—. — Unio-bank —.—. Átalános épitőbank —.—. Angol-Osztrák 68.— Lombard 75 —. — Tramway —.— Hitelsorsjegy 157.75 Napoleond'or 10.32 ½. Arany 6.12 — Frankfurt ——. — Porosz pénzutalvány 63 40 Török sorsjegy 12.25. Angol épitőbank —.—

Éjjeli pósta.

— Odesza bombázását — mint a „Manchester Guardian“-nak Konstantinápolyból távirják — a törökök elhatározták, s ugy hallatszik, hogy Hobart pasát bizták meg vele.

— A hirhedt mitrailleus-hajót, a Stevens Battery“-t, — irja egy amerikai lap, az orosz kormány megvette 1.000,000 dolláron. Hogy az orosz kormány hol fogja e hajót használni, azt nem lehet kitalálni, mert annyi bizonyos, hogy a Feketetengerre a Dardanellákon és a Bosporuson át nem mehet.

— A „XIX. Siécle a következőket irja: Fourtou ur, a marchal elvetemült tanácsadója, nem átallja Francziaországra azon választást bizni, hogy szünjék meg nemzet lenni, vagy veszitse el elnökét; csakhogy Francziaország nem választotta Mac-Mahon urat a köztársaság elnökévé, hanem csak elfogadta és becsülettel megtartotta, anélkül, hogy ránézve veszélyessé válhatandott párhuzamot vont, vagy kiszámitotta volna, hogy 1873-iki május 24-ike éjjelén mit nyert vagy vesztett a cserén. De majd azon a napon, melyen 10 millió franczia választóval tudatják, hogy vagy a parlamentáris kormányzattól megválniok, személyes kormányt elfogadniok s nyakukat egy oly dictatura alá hajtaniok, melynek dicsősége csekély, szüksége pedig alig bebizonyitható, vagy uj elnököt választaniok kell, a nemzet csakhamar választani fog. Nem sok keresés kell hozzá, hogy oly embereket találjunk, kik 40 évvel érettek és tökéletes politikusok, s másokat, kik még 80 évvel frisek és erőteljesek, a honszeretettől lángolnak, Francziaországban népszerüek, a külföldön becsültetnek s az európai diplomatia által tiszteltetnek. Nem lesz tehát nagy szükség emberekben, ha Fourtou, Broglie és Meaux urak egy napon azt mondják a franczia népnek: Válaszsz szived és csákód közt! A sziv egészséges, a fej szabad, és a **sapka annyi, amennyi csak kell.**

KÖZGAZDASÁG.

Az aradi kereskedelmi- és iparkamara felirata a szeszadó tárgyában. A kiegyezési előterjesztésekkel együtt benyujtott szeszadó-törvényjavaslat, az aradi kamara nézete szerint hazai iparunk egy jelentékeny ágát létalapjában támadván meg, kötelességének ismerte, mielőtt a javaslat törvényerőre emeltetnék, az ellen fennforgó aggályait egy, a magyar képviselőházhoz intézett felterjesztésben előadni.

E kamara a közgazdasági érdekek előmozditására hivatott törvényes testületek közt az első volt, mely a vámterületi közösség és a közvetett adóknak azonos szabályozása folytán felmerülhető veszélyekre utalni kötelességének tartotta, s kimutatni igyekezett, hogy nyers termelésünknek magában nincsen jövője, hogy hazánknak lassanként iparállammá kell átalakulni, hogy gazdaságunknak önálló fejlődést kell biztositanunk, s hogy végre azon meggyőződés, mely szerint hazánk és Ausztria közgazdasági érdekei összhangban vannak egymással, egy nagyszerü és végzetes következményekkel biztató csalódásnál egyéb nem volt.

Adjuk az érdekes felirat tanulságos szövegéből a következő kivonatot:

A kamara — ugymond a felirat — két év előtt kifejezett nézetének első tényleges bizonyitékát a fentemlitett szeszadótörvényjavaslatban látja, mert ha annak alapeszméje megvalósittatnék, végeredményben a czélzattal tökéletesen ellentétes eredményekre vezetne bennünket.

A törvényjavaslatnak bevallott czélja szesztermelés emelése, s különösen a mezőgazdasági szeszgyárak szaporitása lenne. Ezen törekvést a kamara, a legnagyobb mértékben tudja méltányolni. A szeszgyártás szabályozásánál oly országban, melyben a földmivelés annyira tulnyomó, mint hazánkban, azon intézkedések, melyek a mezőgazdasági szeszgyárok szaporitását eszközölni lehetnek hivatva nagyon jogosultak, s e kamara soha sem kelne egy mesterségesen, csak más fontos termelési érdekek rovására fenntartható iparág védelmére, ha meg lehetne arról győződve, hogy midőn ezen iparág megsemmisittetik, az erre jogosultabb helyen, a mezőgazdaság kebelében, a mostanihoz hasonló termelés fog biztosittatni. A szesztermelés természeténél fogva a földmivelés intensiv üzésének körébe tartozik, s ha az, mint mezőgazdasági ipar, képes lenne felvirágzani, ennek a kamara, mely az illetékességek közgazdasági fontosságát kész elismerni, a maga részéről szintén csak örvendeni tudna.

A pénzügyminiszter ezen czélzata tehát teljes elismerését érdemli meg, s annak valósitása külön vámterület, a közvetett adók külön szabályozása mellett nem is lenne oly szerfelett nehéz, mert a mezőgazdaságnak könnyü lenne oly kedvezményeket nyujtani, melyek azt az iparszerüleg berendezett gyárakkal folytatandó versenyzésre teljesen képesitenék, de ezen czél soha sem lesz elérhető, mig a közvetett adókat ugyanazon törvénynyel akarják nálunk és Ausztriában is szabályozni.

A kamarának első sorban tehát ezen közös szabályozás mellőzését kell kérelmezni, mert annak káros hatását a most érvényben levő szeszadó törvény következményeiből is ki lehet mutatni.

A szeszfőzdék 1868 óta Magyarországon szaporodtak ugyan, fájdalom azonban e körülmény nem jelenti szesziparunk fejlődését, mert a szaporulatot nem életképes gyárak, hanem kizárólag adómentes pálinkafőzdék képezik. A tulajdonképi szeszgyárak ezen idő alatt nálunk határozottan kevesbedtek, s az összehasonlitás Ausztriával e részben nagyon kedvezőtlen eredményeket tüntet fel, mert mig Ausztriának 1868-ban 2274 szeszfőzdéje volt, s ezen szám 1874-ig 1975-re apadt, addig a magyarországi gyárak száma 1868—1874-ig 2604-ről 991-re szállott alá, a csökkenés tehát ott 11%, nálunk pedig 62%-ot tesz. Az utóbbi időben, 1873-hoz képest 1874-ben pedig Ausztriában a nagyobb szeszgyárak száma 53-al való szaporodást mutat fel, mig az Magyarországon ugyanakkor 309-czel apadt.

De nemcsak a szeszgyárak számában, hanem a forgalomban is és különösen itt mutatkozik a törvénynek reánk nézve káros hatása. Mert mig Magyarország 1868-ban 330,000 frt, 1869-ben 754,000 forint értékü szeszt hozott be, s ugyanakkor 6—7 millió forint értéküt vihetett ki, 1874-ben már, főleg Ausztriából, 2.465,000 forint áru szeszt hoztunk be, összes kivitelünk e czikkben pedig csak 3 millió forintra rugott.

A nagyobb szeszgyárak számának emelkedésével Ausztriában a szeszadó még 1874-ben is emelkedett, a gyárak számával pedig nálunk a kincstár bevételei is apadtak. A mint 1872, 1873, 1874-ben a szeszkivitel a monarchiából apadt, s emelkedett a behozatal Magyarországba, ugy csökkent a magyar kincstár jövedelme és szeszgyárainknak száma határozottan alább szállt stb.

Miután azonban a szeszadó törvény a kiegyezési javaslatok kiegészitő részét látszik képezni, s igy alig remélhető, hogy annak alapja az uralkodóvá lett irányzat mellett vetessék, s miután a kamarát a részletek megváltoztatását czélzó javaslatok tételében elvi aggályoknak hivatásánál fogva visszatartani nem szabad, ez alkalommal a szeszadó törvényjavaslat álláspontjára kelyezkedve, azt igyekezik kimutatni, hogy ha ezen javaslat törvényerőre emelkedik, a mezőgazdasági érdekeit nem mozditaná elő, hanem a meglevő szeszipart is teljesen megsemmisitvén, amarra is nagyon érezhető és fájdalmas csapásokat mérne.

A képviselőház asztalán fekvő törvényjavaslat a kamara szerint főleg három intézkedése által támadja meg szesziparunkat.

1) A burgonya feldolgozásával foglalkozó gyártással szemben hátrányes helyzetbe szoritja a tengerit égető gyárakat.

2) Nagyon megszoritja az összes czefreürmek megfelelő égetési készülékek százalékát.

3) Az átalányrendszer és a mérő készülék alternativ használtatását engedi meg.

Hogy ennélfogva a hazai szeszgyártás egyáltalán fenntartható legyen, és sajnos félreértések vagy czéltévesztett jó akarat által tönkre ne tétessék, hogy hazánk egyik főiparága az osztrák iparnak végkép áldozatul ne essék, hanem ha nagyobb virágzatra nem emelhető, legalább mostani versenyképességében megmaradjon: arra kéri a kamara a képviselőházat, hogy a szeszadó törvényjavaslat részletes tárgyalása alkalmával azon a következő módositásokat tenni méltóztassék:

Mondja ki: 1. hogy az átalány-rendszer kivétel nélkül minden szeszgyártás megadóztatásánál alkalmazandó, 2. hogy az égető készülékek az összes czefreürtartalom 90%-át képezzék, 3. hogy végre a megadóztatandó szeszmennyiség az erjedésnek 36 órai tartama mellett 5, vagy ha kisebb tartamra suly lenne fektetve, 24 óra mellett 4 fokban, az adótétel pedig nem 10, hanem mint eddig 10.7 krajczárban állapittatik meg, de akkor az adó megtéritésnél is ezen összeg veendő alapul.

—

Kiállitási ügyek. A gyapjunyirás ideje elérkezvén, a jövő évi párisi közkiállitás m. orsz. központi bizottsága felhivja a hazai gazdaközönség figyelmét arra, hogy mindazok, a kik gyapjut kiállitani szándékoznak; erről — a kiállitásra méltó bundák kiválasztásával és félretételével — már most jó eleve gondoskodjanak. Gyapjunk, mint hazai gazdászatunk egyik legnevezetesebb kiviteli czikke, melylyel az európai piaczon előnynyel versenyezhetünk, kiállitásunk egyik legértékesebb részét képviselheti. — S ezért senkit, a kinek a gyapjutermelés bármely irányában kiállitásra alkalmas gyapjuja van, vissza ne tartson akár az itt-ott felmerülő kétely a párisi közkiállitás elhalasztása iránt, — akár azon, különben is csekély költség, melyet néhány szép bunda fenntartása okoz. — Nemzetgazdaságunk érdekében, valamint az egyes gazdák anyagi érdekében fekszik, hogy ezen közgazdaságunkra annyira fontos terméknek a külfölddel leendő megismertetéséhez kitelhetőleg járuljunk.

A gabonáshajók forgalma.

Megérkezett Budapestre: Lucsics Miksa „Rozáliá“-ja, megrakva Becskereken a magyar alt. hitelbank számára 187 tonna buzával. — Kohn Rudolf „Sámuel“-je, megrakva Apostagon Geiger 86 tonna különfélével. — Fischer Moritz „Adám“-ja, megrakva Dunaföldváron Strausz és Fischer 165 tonna buzával és tengerivel.

Átmenőben Győrbe: Fernbach Antal „Merkur“-ja, megrakva Ujvidéken saját számlájára 250 t. tengerivel.

Arverések, csődügyek. (Kivonat a „Budapesti Közlöny“ május 25-iki számából.) Okér (Ujvidék) jul. 29 Botits Vésza ingatlanai 15908 frt. — Német-Palánka (Ujvidék) jul. 1 Hirschl Jakab ingatlanai 2625 frt — [illegible]-Palánka (Ujvidék) jul. 8. Pfeifer Mátyás ingatlanai 1700 frt, 900 frt. — Jászkarajenai (Szolnok) május 30 Varga József ingatlanai 2261 frt. — Ujfehértó (Nyiregyháza) jul. 16. Molnár Anna ingatlanai 4677 forint. — R.-Csanakon (Sopron) jun 7. Cseh György ingatlanai 3440 frt.

Csődök: Ehrenfeld Izrael beregszázi lakos ellen bej. julius 22. 23. 24. perügyelő és ideig tömeggondnok Bende Kálmán ügyvéd.

Budapesti szinlapok.

Szombaton, május 26-án.

NEMZETI SZINHÁZ.
Donadio Bianca k. a. vendégjátékául:
Dinorah,
vagy a ploermeli bucsu.
Vig opera 3 felvonásban.
Személyek:
Hoel — Láng
Corentin — Paulai
Dinorah — Donadio B.
Vadász — Tallián
Kaszás — Zajonghi
Leandr — Eőri
Szganarell — Horváth
Martine — Klárné
Róbert — Pártényi
Zsakeli — Lukácsyné
Tibó — V. Kovács
Perrin — Bakonyi
Kezdete 7 órakor.

NÉP-SZINHÁZ.
Először:
A botcsinálta doktor.
Bohózat 3 felv.
Személyek:
Zseront — Karikás
Lüszind — Békessi I.

Ezt követi először:
A pajkos diákok.
Vig operette 1 felvonásban.
Személyek:
Geier — Együd
Antal — Váradi
Lizi — Sziklai E.
Fleck — Szabó Bandi
Korcsmáros — Pártényi

Krisztinavárosi szinkör.
Fatinicza.
Nagy operette 3 felv.
Kezdete 7 órakor.

Vizállás és időjárás.

Budapesten május 25. 4.16 m. 0 fölött felhős.
Pozsonyban május 25 3.03 m. 0 fölött száraz.
M.-Szigeten május 25. 2.07 m. 0 fölött felhős.
Szatmáron május 25 4.42 m. 0 fölött esős
Tokajban május 25 6.64 m. 0. fölött felhős.
Szolnokon május 25 6.32 m. 0 fölött felhős.
Szegeden május 25. 7.92 m. 0 fölött száraz.
Aradon május 24. 4.13 m. 0 fölött felhős.
N.-Becskerek, május 24. 1.92 m. 0 fölött száraz.
Bezdánnái május 21. 2.34 m. 0 fölött felhős.
Verbászon május. 21. 1.74 m. 0 fölött száraz.
Eszéken május 25. 2.37 m 0 fölöttt felhős.
Sziszeken május 25 1.70 m. 0 fölött felhős.
Mitroviczon május 24. 3.92 0 fölött száraz.
Zimonyban május 24. 6.27 0 fölött száraz.
O-Orsován május 24. 5.41 m. 0 fölöt felhős.
Barcson, május 24. 1 54 m 0 fölött száraz.

Csávolszky Lajos
Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos.

A budapesti tőzsde hivatalos árjegyzései május 25.

Gabna tőzsde. A gabnatőzsdén buzában a kinálat igen csekély, vételkedv is hiányzik tökéletesen, az üzleti forgalom tehát kis mennyiségre szoritkozik, az árjegyzések átalában névlegesek változás nélkül, tengeri szilárd, a többi gabnanemüekben kevés üzlet mellett változatlan az árjegyzés. A határidőüzletben az irány csökkenő, buza 15, tengeri 10, zab 10. repcze 25 krral olcsóbb, buza őszre 11.70—11.80, tengeri bánsági május—juniusra 7.55—7.60, zab őszre 7.40—7 50, káposztarepcze 15.50—15 63, bánsági repcze 15—15.25.

Értéktőzsde. Az értéktőzsdén az üzérkedő papirok forgalma még egyes jelentéktelen kötésekre szoritkozik, az irány hanyatló ugyan, de az árfolyamok csökkenése mindamellett csekély, mi a forgalom pangását a legjobban jellemzi. Befektetési értékek ma is meglehetősen jól tartott árfolyamok mellett voltak keresettek, az üzlet azonban itt sem ölthet nagyobb mérvet, minthogy eladók csak igen ritkán jelentkeznek. Valuták nem változtak. Az előtőzsdén osztrák hitel részvények 133.70—133.80-on, magyar hitel részvény 115.50-en jegyeztettek, magyar hitel részvények 115.75-ön vásároltattak. Magyar kincstári utalványok 93⅛-on, magyar vasuti kölcsön kötvények 94.25-ön, szőlőváltsági kötvények 73-on, magyar földhitel intézeti záloglevelek 89-en keltek. Pestvárosi kölcsön kötvények 85-ön adva 86-ra tartva voltak. Valuták közül: váltók schweiczi helyekre 51.30-on, német helyekre 63.30-on. 20 frankos aranyak pedig 10 35-ön hozattak forgalomba.

A hivatalosan jegyzett gabnaárak és értékfolyamok különben a következők:

Termény.	Minős. hectol	Ár 100 kilogr.	Minős. hectol.	Ár 100 kilogr.
Buza bánsági uj	—.	—.——.—	—.	—.——.—
„ „ „	—.	—.——.—	—.	—.——.—
„ „ „	—.	—.——.—	—.	—.——.—
„ tiszavidéki	74.6	14.50—14.60	75.5	14.70—14.85
„ „ „	76.4	14.95—15.10	77.3	15.30—15.45
„ „ „	78.3	15.50—15.60	79.2	—.——.—
„ „ „	80.	—.——.—	—.	—.——.—
„ pest-vidéki	74.6	14.20—14.30	75.5	14.40—14.55
„ „ „	76.4	14.65—14.85	77.3	14.95—15.10
„ „ „	78.3	15.20—15.30	79.2	—.——.—
„ „ „	80.	—.——.—	—.	—.——.—
„ fehérmegyei	74.6	14.55—14.65	75.5	14.75—14.90
„ „ „	76.4	15.——15.25	77.3	15.35—15.50
„ „ „	78.3	15.55—15.65	79.2	—.——.—
„ „ „	80.	—.——.—	—.	—.——.—
„ bácskai	74.6	14.40—14.50	75.5	14.60—14.75
„ „ „	76.4	14.80—15.10	77.3	—.——.—
„ „ „	78.3	—.——.—	—.	—.——.—
„ „ „	80.	—.——.—	—.	—.——.—

Termény.		Minős. hectol.	Ár 100 kilogr.	
Rozs	öreg	70—72	11.20	11.50
Árpa takarmánynak	„	60—62	6.90	7.25
„ malátának	„	62—63	7.45	8.90
Zab	„	36—40	8.—	8.20
Tengeri bánáti	uj	75	7.60	7.70
„ másnemü	„	73	7.40	7.50
„	„		—.—	—.—
Repeze káposzta bánáti	„	„	—.—	—.—
Köles	„	„	6.35	6.55

Papirok:			
Magy. vas. köles.	93 25	Kisb. földhitelint.	40.—
Földteh. kötv. m.	73.50	Pesti ker. bank	510.—
„ erd.	70.—	Pesti I. hazai	2030.—
		Pénz-nemek:	
Szőlődd. válts. k.	73 25	Cs. és kir. arany	6.12—
Osztr. áll.-ad. 5½	58 25	Oszt.-m. 8 frt. ar.	10.34—
E. m. ált. bizt. t.	1180.—	20 frank. arany	10.34—
Által m. hitelb.	115.75	Osztr. és m. ezüst	11.325

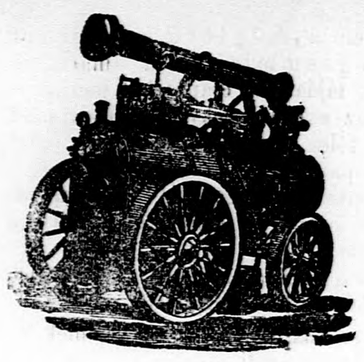

ROBEY és TÁRSAI

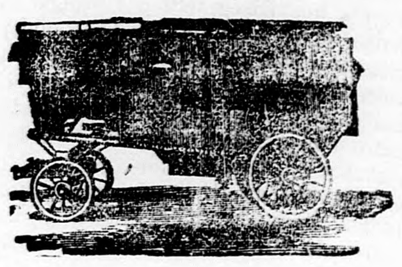

mérnökök és mezőgazdasági gépgyárnokok,

ajánlják

tüzanyagot megtakaritó gőzmozdonyaikat és **fölülmulhatlan**

szabadalmazott **vasrámás cséplőgépeiket,** vetőgépeiket, fű- és aratógépeiket,

valamint minden a mezőgazdasági szakmába vágó **gépeiket és eszközeiket a legkitünőbb szerkezettel. Mindennemü javitásokat** pontosan és olcsón eszközöltetik.

Arjegyzékek és értesitések dij nélkül és bérmentve.

Budapesten, üllői ut 1. sz. a.

Robey és társai

Mattoni-féle BUDAI KIRÁLY-KESERÜVIZ

szétküldik

MATTONI és WILLE, BUDAPESTEN

budai keserüsósforrásoknak tulajdonosai.

Eredeti, tiszta minőségü saját bortermés.

Eredeti és tiszta minőségü Alacskai borkészletem ugy nagyban mint kicsinyben, üvegekben saját pecséttemmel és czimlapommal ellátva, **ujvilág-utcza 16. sz. a.,** naponta reggeli 8 órától esti 7 óráig a t. ez közönség rendelkezésére áll.

Emlitett üzleti helyiségemben tett megrendelések kivánatra házhoz is küldetnek.

50 üvegen felül tett megrendelések mérsékelt árleengedésben részesülnek.

Kisebb megrendelések megkönnyitését elérendő, üvegekben való megrendelések elfogadására a következő kereskedéseket sikerült megnyernem: **Steiner Lipót,** V. ker., nagy (3) korona-utcza. **Zubek és Bátori,** IV. ker., kecskeméti-utcza **Szabó Gyula,** V. ker. váczi-ut. **Navratil József,** VI. ker., sugár-ut és gyár-utcza sarkán. **Rosenthal Vilmos,** VII. ker., király-utcza Orczy-féle ház. **Szakál és Márton.** IV. ker., régi pósta-utcza. **Brázay Kálmán,** ország-ut 24. sz. **Nagel és fia.** országut 31. sz.

Palaczkokbani árjegyzék.

Alacskai, saját bortermés.

70/100 L. tartalmu üveg	Asztali	.	28, 30, 32, 34, 38	kr
142/100 " " "	. . .	.	52—56	"
35/100 " " "	Pecsenye	.	22	"
70/100 " " "	. . .	.	42	"
35/100 " " "	Gohér	.	30—35	"
70/100 " " "	. . .	.	55—65	"
35/100 " " "	Szamorodni	.	40	"
70/100 " " "	. . .	.	80	"
35/100 " " "	I oszt. Aszu	.	1.—	"
70/100 " " "	I. "	.	1.75	"
35/100 " " "	Vörös	.	20	"
70/100 " " "	" . . .	.	40, 60, 70	"
35/100 " " "	Rácz ürmös	.	22	"
70/100 " " "	"	.	44	"

Tiszta állapotban **visszahozott üvegek bolti áron visszavétetnek.**

Az asztali borok edényekben hektoliterként is rendelhetők.

Miklós Gyula,
földbirtokos és bortermelő.

A föld legnagyobb kereskedői, gyárosai és iparüzői,

valamint nem kevésbé pedig a világ minden kisebb iparosai és kalmárai kiemelő módon egyhangulag elismerték, hogy a világforgalomnak általunk átadott, a föld leghiresebb erőmütudósai és mütani coriphäai által ezerszeresen próbált, javitott

szabadalmazott táblamérlegek
(12 metszésrendszer)

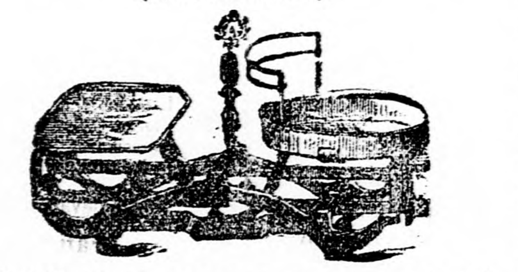

az előhaladó mütan. a méregyenes szervezett, a nagy szabatosság és az elérhetlen, felette izlésszerü kivitel terén a 19. század legnagyobb csodamüvei.

Évszázadok fognak elmulni, mielőtt a nyomozó erőmütudósnak ismét egy ilyen müszer fog feltárva és a forgalomnak átadva lenni. — Egész légió gyárosok, iparosak, kereskedők, kereskedők- és iparüzők ezen egyetlen tárgy által, — minthogy azt minden nyilvános és magánüzletekbe ki- és megmérés használatára behozták, — gazdagokká lettek. — A tömeges közönség pedig bevásárlás végett olyan kereskedésbe siet, a hol a mi táblamérlegeink használtatnak, mert azt hiszi a közönség, ha más mérlegeken szolgálnak neki, hogy akkor talán megcsalatik. Mindenki tehát, a ki tőlünk egy ilyen mérleget még nem hozatott, azonnal rendeljen egyet. — Az ezáltal elérendő üzleti eredmények soha sem gyanitott óriási dimensiókat fognak ölteni, a mérlegek csekély ára a vevők által legrövidebb idő alatt százszorosan behozatik. — Mindezen szerfölötti előnyök daczára, a melyek ezen rövid előadás folytán maga magától ilyen tárgyak vevőinek jutnak, ezen kitünő, törvényileg előirott és megvizsgált táblamérlegek árait mégis, hogy azok beszerzését mindenki előtt lehetővé tegyük, következőkép szállitottuk le még pedig:

1 mérleg	2, 5, 10, 15, 20, 25, 30, 40	kilogrammos
ára	14, 18, 21, 27, 34, 40, 45, 50	forint.

Ezeknek elvehető csészéit minden üzletre, czélra és használatra megfelelőleg szállitjuk, tehát tetszés szerinti kivánatra.

Megrendeléseket folytonosan kitünő minőségben pénzbeküldés vagy utánvét mellett eszközöljük.

Bugányi Frigyes és társa,

(262 V. 2—15) tadt Riemergasse 11. sz. a. Bécsben, mérleg-, mérték- és sulymérték-gyárosok,

Ezen felettén kelendőségnek örvendő mérlegekből Ausztria, illetőleg Európa, Németország minden városai, mezővárosai és nagyobb helységeiben és igénylők, akik 1200 frtnyi betétet beadhatnak, kéretnek egyenesen a fentebbi czéghez fordulni.

A tavaszi idényre

ajánlja

ROTHBERGER JAKAB

cs. k. udvari szállitó

uri-ruha-raktára.

Budapest, vácziutcza és Kristófter 2. szám, a „Nagy Kristófnál",

a legelegánsabb és legolcsóbb uri ruhákban gazdag választéku készletét és pedig:

Tavaszi felöltők	8 frttól	fölfelé.
Különlegességek felöltőkben	25 frttól	
Testhezálló kabátok	20 frttól	
Tavaszi egész öltözetek	18 frttól	
Tavaszi nadrágok	5 frttól	

Továbbá minden kigondolható egyenruha és fiu-ruhanemek. Régi ruhák ujakért becseréltetnek s kevésbé tehetősebbeknek olcsón eladatnak.

Valeria kávé.

Hétsey Adolf urnak.

Bécs, II. Novarautcza 28. sz.

Kivánata szerint értesitem önt az ön ujonnan behozott „Valeria-kávé"-jával az én körömben tett kisérletek kedvező eredményéről.

Én és több velem barátságban levő család, melyek közt oly személyek találtatnak, kik ideg- és edényrendszeröknek könnyen történő s nagy izgatottsága miatt a valódi kávé élvezéséről lemondani kénytelenek, az ön ujonnan behozott Valeria-kávéját tejjel és tej nélkül 14 napig használtuk A mi ideértve a relativ szenvedő személyeket is — várakozásunkat az eredmény messzire tulhaladta.

Saját tapasztalásomat illetőleg, igazán állithatom önnek, hogy az ön ujonnan behozott, j e l e s Valeria-kávéjának gyártmánya

1., szin, erő és kellemes izre nézve egy sorban állhat a valódi kávéval s ezt teljesen pótolni képes:

2., hogy az ön Valeria-kávéja, mely gyógyerejü, a gyomor és bél nyákhártyáit erősitő és tápláló, az ideg- és edényrendszert kevéssé izgató növényrészekből készül, s teljesen pótolja a valódi kávét azon személyeknél, kik az agy vagy a melszervek vértolulásában könnyen szenvednek, valamint oly személyeknél, kik gyomor- és bélhurutra hajlandók. Délben vagy este véve sem üzi el az éjjeli álmot, mint a valódi kávé.

Gyermekek részére az ön Valeria-kávéja szintén a legalkalmasabb s legegészségesebb kávénem, és

3., az egészségre előnyös tulajdonságai mellett ezen uj kávénem még rendkivüli nyereséges is gazdasági tekintetben

Egyéni nézetem és tapasztalásom szerint e kitünő, minden tekintetben jeles készitmény a közönség általi elfogadás czéljából jó lelkiismerettel a legjobban ajánlhatni.

Bécs, 1875. november 8-ikán.

Teljes tisztelettel

dr. Pollák,
a sebészet. szemgyógytan stb. mestere

Már olcsóságánál fogva is ajánlható ezen „Valeria-kávé" minden háztartásban, miután kilója csak 1 frt 20 kr. és nagyobb megrendeléseknél 10% rabatt engedtetik.

Megrendelések intézendők: **a főraktár Budapesten sugárut 36. sz. a.** továbbá kapható: **Édeskuty L.** m. kir. udvari ásványviz-szállitó, Erzsébettér; **J. M. Kuhn** Józseftér; **Vághy Lajos,** nádor utcza; **Fischer Jakab, Chr. W. Hesser** váczi körut; **Prückler Ignácz,** kecskeméti utcza; **Grünhut Mór** nagy-stáczió utcza. **Budán Frey Alajos,** vár; **Domian István,** viziváros; **Wolf Márton** tabán. a „Debreczen" szállodával szemközt.

Levélbeli megrendelések pontos eszközlése.

Gyönyörü szép

női ruhakelmék

a legdúsabb választékban

bámulatos olcsón

megszerezhetők

HAMBURGER ADOLF

divatáru-raktárából

Budapest

koronaherczeg-utcza 8.

Minták ingyen és bérmentve.

Saját termésü boreladás.

Több kiállitáson első jutalommal kitüntetett Kishegyi **Balatonmelléki** boraim következő árakon kaphatók:

Fehér Itczéje	*0.7 lit.*	.	*55 kr.*
Vörös "	" "	.	*65 kr.*
Sárfehér "	" "	.	*90 kr.*
Burgundi	" "	.	*90 kr.*

Nagyobb mennyiségben 10% árleengedés.

Akója 12 frttól 20 frtig.

Lerakatok Budapesten: Fromm Antal-nál, rostély-utcza: — Hubenay füszerkereskedésé-ben, ujvilág-utcza; — Láposy Lajos-nál, kerepesi-ut; — Kaposvárott Pollák Jakab-nál.

Megrendeléseket kérem Szalay Imre saját termésü borüzletébe: Lelle, u. p. B.-Boglár intézni.

Szalay Imre.

Titkos betegségeket,

tehetetlenséget (elgyengült férfierőt), **bőrbajokat, idült syphilist, hugycső-szükülést,** gyakori **magömlést** gyógyit gyökeresen és biztonsággal, a nélkül, hogy a beteg hivatása vagy életmódjában akadályoztatnék.

B E S E N B E K A.,
gyak. orvos, sebész és szülész.

Naponkint: rendel reggel 9—4-ig és este 7—8-ig

Budapest, hatvani-utcza 16. szám II. em. 16. ajtó.

Dijjal ellátott levelekre azonnal válaszol és a gyógyszerek megküldetnek.

Igérvények.

1864-ki sorsjegyekre.

csak 3½ frt és béllyeg.

Huzás már junius 1-én!

Főnyeremény

200,000 forint!

A legutóbbi huzás alkalmával az 1864-iki sorsjegyek második főnyereménye 20,000 forintal egy igérvénynyel minálunk nyeretett meg.

A „MERCUR"

kiadó-hivatalának váltóüzlete,

Bécs, Wollzeile, 13.

Részlet-jegyek

1/5 1839. sorsjegyekre.

Egy huszad jegy 9 ft.
Egy tized jegy 17 ft.
Egy negyed jegy 42 ft.

Huzás junius 1-én.

Főnyeremény

280,000 frt!

A legkisebb nyeremény is visszatérittetik, még pedig 1/10-re legalább is 9 ft 30 kr. 1/20-ra 4 ft 65, 1/4-re 23¼ ft.

A „MERCUR" kiadó hivatalának váltó üzlete

Bécs, Wollzeile 13. **Bécs.**

Junius 1-én lesz

az

1839-iki

cs. kir. osztrák

állam sorsjegyek

utolsóelőtti huzása.

Több mint **17 millió forintnyi nyeremény,** melyből **a 280.000 és 300.000 forintos főnyereményeken** kivül számos jelentékeny **melléknyereményekre ötöd sorsjegyekről szóló részjegyeket** adunk el mindkét utolsó huzásra.

Egy huszad sorsj. frt			**8.75**
" **tized**	"	"	**16.50**
" **negyed**	"	"	**41.—**
" **fél**	"	"	**80.—**
" **huszad** a legkisebb nyeremények kizárásával			**5.—**
" **tized**		"	**8.50**
" **negyed**		"	**22.—**
" **fél**		"	**43.—**

Ki az 1839-iki sorsjegyek **gyors áremelkedését** figyelemmel kiséri, kell, hogy **bámulatos olcsónak** találja az általunk szabott árakat és ezen rendkivül olcsó árszabás csak az által vált lehetségessé, mert mi ezen sorsjegyekből egy nagyobb mennyiséget még a régibb olcsó árfolyamon szereztünk be; — s csak is mig **ezen olcsó készlet tart,** adhatjuk a sorsjegyeket ezen árakon. Tehát a ki olcsón vásárolni akar, az minél előbb forduljon hozzánk megbizásával

Nyitrai és társa

BÉCS,
Kärntnerstrasse Nr. 16.

A Komlókert

nyárra felnyitva van, üde levegőjü, mind ebédelésre, mind estei szórakozásra kellemes hely. Délre házias magyar konyha; esténkint a fővárosban egyetlen magyar daltársulat előadásai s közben népzene: kedélyes szórakozást nyujtanak.

Legjelesebb hegyeinkről összegyüjtött boramat különösen ajánlom a borfogyasztó közönségnek, annyival inkább, mert véglegesen kiárulom.

Tisztelettel

PARRAGH GÁBOR.

Braun Mór

lábbeli-gyára

Budapesten,

király-utcza 62. szám,

a körut sarkán.

Nemcsak olcsóbb, mint akárhol másutt, hanem minőségre is jobb czipőket árulok, és pedig:

Nőknek:	frt	kr.
Női papucsok	—	40
Női házi czipők szövetből	—	60
Füzős topánok zugból fénymázos hegygyel, szép tüzéssel, kettős talppal	2	50
Füzős topánok erős bőrből fénymázos hegygyel, szegezve, kettős talppal	2	60
Topánok zugos brünellből fénymázos hegygyel, magas szabással, finom kiállitással	2	80
Topánok zugos erős chagrain vagy borjubőrből, szegezve és ellátott kettős talppal, igen tartós	2	80
Uraknak:		
Topánok finom chagrain kettős talppal	3	60
Topánok fénymázos vagy bagariabőrből szegezett kettős talppal	4	20
Topánok finom bőrből diszes fénymázos hegygyel	4	50
Topánok orosz fénymázos bőrből, szegezett kettős talppal	4	80
Vadász csizmák vizhatlan bagaria bőrből, kettős talppal	8	50
Ugyanaz orosz fénymázos lakk bagariabőrből	11	—
Topánok fiuknak fénymázos vagy bagaria bőrből kettős talppal	2	50
Topánok leányoknak brünnelből vagy bőrből igen erős szegezett talppal	2	—
Gyermekczipők brünellből vagy bőrből, szegezett talppal	1	80

Részletes árjegyzék ingyen és bérmentve. — Levélbeli megrendelések posta utánvét mellett pontosan eszközöltetnek.

100 névjegy 50 krtól fölfelé.

100	nyolczadrétü levélpapir monogr.	frt	—.80 kr.
	hozzá illő boriték monogrammal	frt	—.80 kr.
	nyolczadrétü levélpapir névvel	frt	—.60 kr.
	hozzá illető boriték névvel	frt	—.60 kr.
	negyedr. levél czégnyommással	frt	1.20 kr.
	boriték czégnyomással	frt	—.65 kr.

50 legfinomabb angol levél és boriték monogrammal 1 frt 50 kr.

500	negyedrétü 1 m. kender boriték czégnyomással	frt	1.60 kr.
	negyedr. sárga v. szürke boriték nyomással	frt	2.— kr.
	iv levél negyedr. nyomással	frt	4.— kr.
	negyedr. lev. kék koczkákkal	frt	4.50 kr.
1000	negyedr. kenderbor. czégnyom.	frt	2.80 kr.
	negyd. szürke v. sárga boriték	frt	3.50 kr.
	levélpapir negyedr. czégnyom.	frt	7.— kr.
	levélp. negyr. kék kozk. czégny.	frt	8.— kr.
	pecsétjegy magas nyom. különf. szin 2.30, legfinomabb	frt	3.— kr.
	pecsétjegy dombor nyomással	frt	2.— kr.

továbbá mindenféle nyomtatványok legszebben és legjutányosabban készittetnek. — Vidéki megrendelések utánvétel mellett gyorsan eszközöltetnek.

Angol-gyorssajtó-nyomda

Budapest, gránátos utcza szervitaképülete.

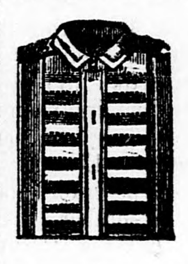

Becker C. W. fiai

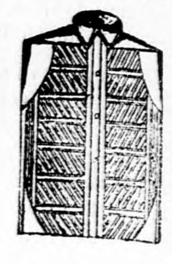

fehérnemü-gyáruk

Budapest, sütő-utcza 11. szám a.

azelőtt

a szervita téren 5. sz. és a „fehér hajó" szállodában.

Alapittatott 1820-ban.

Férfi chifon ingek, simák 1.50, 1.80, 2, 2.40, 2.80, 3, 3.30 frt.
Férfi chifon ingek, fodrozott elejüek 1.80, 2, 2.50, 2.80, 3, 3.50, 4, 4.50, 5 frt; himzettek 10%-kal drágábbak.
Férfi créton vagy Oxford ingek 1.80, 2, 2.50 frt; angol zephyrből 2—3 frt.
Fiuingek, fehérek és szinesek 1—2.40. frt.
Férfi gallérok, négyszeres a legujabb minták szerint. tuczatja 2 frt 50 kr.
Férfi kézelők, négyszeres, tuczatja 4 frt 80 kr.
Férfi gatyák, magyar és németszabással rumburgi vagy fonálvászonból 1.20, 1.40, 1.60, 1.80, 2, 2,50 frt.
Női chifon ingek, simák 1.20, 1.40, 1.60, 1.80, 2, 2.20, 2.40 frt.
Női chifon ingek, himzettek 1.60, 1.80, 2, 3, 4—10 frtig.
Női vászon ingek, simák 1.60, 2, 2.40, 2.60, frt; himzettek 2, 2.50, 3, 4—15. frtig.

Továbbá mindenféle **gyermek-fehérnemüek uszó és fürdőruhák** (urak részére).

szabadalmazott vászon-kapczák csupán egy varrással.

Regatta-harisnyák *urak és hölgyek részére, rózsaszin, kék, vörös, Tegethof kék stb szinüek.*

Nagyválasztékban csipkefüggönyök, méterje 50, 60, 80, 1, 1.20, 1.50; ablakokhoz alkalmazva 2.50, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10 frt.

BECKER C. W. fiainál

Budapest, sütő-utcza II. sz., azelőtt szervitatéren, és a „fehér hajó" szálodában, alapittatott 1820-ban.

Megrendelések utánvét mellett eszközöltetnek, és nem tetszők visszavétetnek.

Alapos gyógyitás jod és higany szerek nélkül.

Titkos betegségeket

bármily nemüeket, különösen a

tehetetlenséget

(elgyengült férfierőt),

továbbá **bőrbajokat, vizelési nehézségeket, hugycsőszükülésseket,** friss és idült **nyákfolyást,** nőknél az ugynevezett **fehérfolyást, a bujakóros fekélyeit** és másodrendü bujakórt minden alakjaiban és elcsufitásaiban, az önfertőzés minden következményeit, mint ondófolyás, éjjeli magömléseket, sőt a **végképi tehetetlenséget** is, **katonai és polgári** főkórházban, mint a magángyakorlatban a legujabb tapasztalatok s buvárlatok nyomán és évek hosszu során át sok **ezer** esetben kipróbált **egyszerü módszerrel,** kiválóan **tartós siker biztositása** mellett, jod és higany **nélkül bámulatos gyorsan** s alaposan gyógyit (ujonnan keletkezetteket 48 óra alatt)

WEISS J.

gyak. **orvos, sebész** és **szülész,** az itteni cs. k. katonai **főkórházban** volt osztályorvos, bel- és külföldi tudományos és humanitasi társaságok rendes és tiszteletbeli tagja, és több kitüntetés tulajdonosa.

Rendelő intézet: Budapest, belváros, uri-utcza 6. sz. bemenet a lépcsőn.

Naponkint délelőtt 7—10-ig, d. u. 1—4-ig, este 7—8-ig.

1 150–

Várószoba minden egyes beteg részére elkülönitve.

Dijjal ellátott levelekre azonnal válaszoltatik, és a gyógyszerek megküldetnek. Ugyanott kapható a hires mü: **„Az elgyengült férfierő",** ennek soknemü okai és alapos gyógyitása. Ara 2 frt. 50 kr.

Dr. Handler Mór

orvos-, sebésztudor, szülész és szemész,

gyógyit gyökeresen fényes és tartós siker biztositása mellett mindennemü

TITKOS betegségeket

1) az ***önfertőzésnek*** **minden következményeit, ugymint**

magömléseket,

a ingerlékeny gyengeséget, a ondófolyást, különösen a

tehetetlenséget

(elgyengült férfierőt):

2) **hugycsőfolyásokat** (még oly idülteket is), a nemzőrészek bujakóros fekélyeit és másodrendü bujakórt minden alakjaiban és elcsufitásaiban;

3) **hugycsőszüküléseket;**

4) **friss és idült nyákfolyásokat nőknél, az ugynevezett fehérfolyást, és az onnan eredő**

MAGTALANSÁGOT;

5) **bőrkiütéseket;**

6) **a hugyhólyag betegségeit és mindennemü vizelési nehézségeket.**

Rendel naponként: délelőtt 10 órától 1-ig, délután 3 órától 5-ig, és estve 7 órától 8-ig.

Lakik: Pesten, belváros, kigyó-utcza 2-ik szám a kigyó- és városház-utcza sarkán. (Rottenbiller-féle házban) I. emelet. bemenet a lépcsőn.

Dijjal ellátott levelekre azonnal válasz adatik és a gyógyszerek megküldetnek.

Budapest nyomatott Schlesinger és Wohlauer könyvnyomdájában. Rostélyutcza, (Károlykaszárnya) 8. sz.